

ZASAVSKI vestnik

LETO VII., STEV. 10

TRBOVLJE, 10. MARCA 1954

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZASAVJA

Bistvo vsega uspeha je v živahni aktivnosti in v vztrajnem delu vseh komunistov

Z redne letne konference komunistov okraja Trbovlje

Bližnj 200 delegatov, izvoljenih v osnovnih organizacijah ZK, je prisostvovalo redni letni partijski konferenci okraja Trbovlje, ki je bila v nedeljo, 7. marca t. l., v dvorani Doma »Svobode« v Zg. Trbovljah.

Z malenkostno zamudo se je pričela konferenca, ki jo je obiskal tudi sekretar CK ZKS tov. Miha Marinko. Po izvolitvi delovnega predsedstva je podal bogato poročilo o delu v preteklem letu sekretar Okrajnega komiteja ZK Trbovlje, tovariš Viktor Kovač. — V svojem izčrpnem poročilu se je dotaknil vseh problemov ter osvetlil politično in gospodarsko stanje v okraju Trbovlje.

VSEPOVSOD ZMAGUJEJO SOCIALISTIČNI POGLEDI NA DRUŽBENO EKONOMIKO

V razpravi se je oglasil tudi sekretar CK ZKS tov. Miha Marinko, ki je izrazil zadovoljstvo zaradi konstruktivne razprave, v kateri je prevladovalo razumevanje problematike celotne naše družbe. Med drugim je dejal, da je razprava na konferenci pokazala znaten napredek v družbenem upravljanju in na drugih področjih. Takšno razmišljanje problematike, je dejal tov. Miha Marinko, kaže,

da so socialistični pogledi na družbeno ekonomiko v javnosti že precej prodrli. Poedinci že zainteresirano spremljajo probleme komune in družbe, kar omogoča čedalje širšo social-

istično demokracijo. Vendar je tov. Marinko, ko je govoril o nekaterih vprašanjih komunalne politike, opozoril, da se tu tam še kažejo razne sindikalistične težnje, ki jih je med drugim opazil tudi pri razpravah o predlogu družbenega plana, ko na primer posamezniki težijo k temu, da bi vnaprej fiksirali plače, ne glede na to, kakšna bo storilnost. Pri tem je tov. Marinko opozoril, da pomeni prenos kompetence na komune in delavske svete hkrati

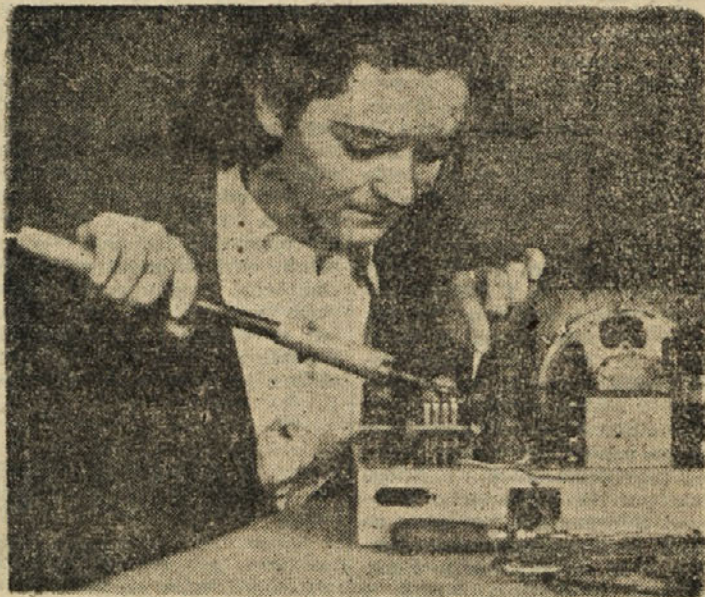
tudi povečan tveganje v primeru slabega gospodarjenja. Komunisti morajo v bodoče še bolj pojasnjevati vlogo komune. Na to je tovariš Marinko še obširno govoril o metodi dela in moralni podobnosti komunistov, pri čemer je med drugim omenil, da nekatere komuniste zelo kvarijo drobnolastniške težnje, vendar pa vzajemna kritičnost te težnje zelo preprečuje oziroma zmanjšuje.

V ponovno vodstvo Okrajnega komiteja ZK Trbovlje je bilo od predlaganih 29 izvoljeno

23 tovarišev ter 5 tovarišev v revizijsko komisijo OK ZK Trbovlje. Prav tako so bili izvoljeni tudi delegati za III. kongres ZKS, ki bo meseca aprila v Ljubljani. — Ob zaključku plodonosne in uspele konference je bila sprejeta delovna resolucija o bodočem delu ter so bile odposlane tri pozdravne resolucije CK ZKJ in CK ZKS.

O delu komunistov okraja Trbovlje v preteklem letu, prav tako tudi o delovni resoluciji bomo spregovorili v prihodnji številki.

Dan žena

Žene borke se uveljavljajo vsepovsod. 8. marec, dan borbenih žena, smo le po proslavili.

Pred volitvami v delavske svete

Izjava predsednika Zbora proizvajalcev republiške Ljudske skupšine Mavricija Borca — Doslej razpisane volitve le v polovici podjetij — Letos bodo prvič volili delavske svete tudi železničarji — Personalna zveza je nevaren pojav, ki duši demokratičnost v kolektivih

Ljubljana, 7. marca. Predsednik republiškega zbora proizvajalcev Mavricij Borec je izjavil dopisniku Tanjuga, da je doslej razpisanih 40 do 50 odstotkov volitev v organe delavskega upravljanja, čeprav morajo biti volitve razpisane do 15. marca, izvedene pa do 30. marca.

Letos bodo prvič volili delavske svete tudi železničarji. Gradbeni, gostinski in obrtni delavci pa bodo volili svoje svete nekoliko kasneje. Število članov delavskih svetov, ki upravljajo z našim gospodarstvom, se bo letos precej povečalo, ne samo zaradi delavskega upravljanja na železnicah, temveč tudi zaradi razširitve delavskih svetov v nekaterih podjetjih.

Že lani je delavsko upravljanje napravilo dober razvoj, je dejal Mavricij Borec. Delavski sveti so se začeli več baviti z gospodarskimi vprašanji. To dokazuje dejstvo, da je lanska proizvodnja presegla pričakovanja. Kljub manjšemu številu delavstva je bila v nekaterih podjetjih dosežena največja proizvodnja od njihovega začetka dalje. Veliko zanimanje delavcev za delavsko upravljanje je razvidno tudi iz težnje, ki se je pojavila v le-

tošnjih pripravah na volitve v nove delavske svete. Vidna je želja, da bi se delavsko upravljanje še bolj približalo vsakemu posameznemu delavcu na njegovem mestu. V velikih podjetjih, v katerih ni mogoče, da bi vodil delo samo en delavski svet, na primer v železniški Jelenici, so že izvoljeni obratni delavski sveti. Prej je bil v jeseniški železniški ena član delavskega sveta na 60 delavcev, zdaj pa na vsakih petnajst. Obratne delavske svete bodo uvedli tudi v drugih podjetjih in velikih delovnih kolektivih, tako v mariborski tekstilni tovarni, v mežinskem rudniku in drugod.

Mavricij Borec je govoril tudi o nekaterih slabostih v sistemu delavskega upravljanja.

»Predvsem ni bila dosti možna vloga sindikatov v delavskem upravljanju in gospodar-

skih vprašanjih. Delno je treba iskati vzroke v tem, ker so prav v organe delavskega upravljanja bili izvoljeni najboljši delavci, dočim so bili v sindikalna vodstva izvoljeni nekateri slabši predstavniki. Drugi vzrok pa je v tem, ker so v mnogih kolektivih še vedno isti ljudje v organih delavskega upravljanja, v sindikalnih odborih in v strokovnih vodstvih. Ta personalna zveza je nevaren pojav, ki duši demokratičnost v naših kolektivih. Strokovni vodje, ki bi morali reševati vprašanja delovne discipline, proizvodnosti in kakovosti, sodelujejo v organih upravljanja, v katerih se rešuje tudi vrsta socialnih vprašanj in delovnih odnosov. Tako se dogaja, da so v nekaterih strokovno-proizvodnih vprašanjih ponekod preveč sindikalno popustljivi, v socialnih vprašanjih pa preveč kruti in strokovni.

Zasedanje okrajnega zbora in zbora proizvajalcev okraja Trbovlje bo 16. marca ob 8. v dvorani OLO Trbovlje, z dnevnim redom, o katerem so poslanci obeh zborov že obveščeni.

OLO Trbovlje

Zadnji dogodki

OSTAVKA PREDSEDNIKA IRAŠKE VLADE

Bagdad, 7. marca (Reuters). — Predsednik iraške vlade Mohamed Džamali je podal kralju Fejsalu ostavko svoje vlade. Pričakujejo, da bo kralj poveril Džamaliju osnove nove vlade, v kateri bi bili člani ustavne stranke, ki ima večino v parlamentu.

JORDANSKO-IZRAELSKI INCIDENT

Tel Aviv, 7. marca (AFP). — Ob incidentu, ki se je pripetil včeraj na izraelsko-jordanski meji v bližini Jeruzalema, je bil težko ranjen neki izraelski policist. Do incidenta je prišlo, ko je jordanska straža začela streljati na izraelsko policijsko patruljo. Izraelska vlada je zahtevala takojšnje sklicanje mešane komisije za premirje.

Sedaj je zbrano že 86 nagrad

za nagradno žrebanje naročnikov »Zasavskega vestnika«

Zadnjih smo sporočili našim naročnikom in bralcem, da smo imeli doslej za nagradno žrebanje naročnikov »Zasavskega vestnika« zagotovljenih 81 nagrad, danes pa je teh nagrad že 86. Omenili smo, da bo teh nagrad za vse naročnike, ki bodo do 30. aprila t. l. poravnali naročnino za naš list za celo leto vnaprej, preko sto.

Do danes je torej vseh teh nagrad že 86. in sicer:

Kompletna kuhinjska oprava (darilo »Zasavskega vestnika«), vozilec premoga (darilo rudnika v Trbovljah), 1 par smuč (darilo drž. mojstra Ferda Laznika, Radeče), brezplačno slikanje in naprava 6 fotografij po želji (darilo mestnega podjetja »Foto« v Trbovljah), 5 steklenic slivovke (darilo »Slovenija-vino«, Ljubljana), 3 steklenice laškega rizlinga (darilo restavracije Strojne tovarne v Trbovljah), 20 nagrad po 500 din (darilo uprave »Zasavskega vestnika«), 10 knjižnih nagrad »Svet humorja in satire« (darilo uredništva »Zasavskega vestnika«), 1 torta po želji (darilo Mestne slaščičarne v Trbovljah) — sedaj so se pa te nagrade povečale za 5 steklenic laškega rizlinga (darilo kolodvorske restavracije v Zid. mostu), 3 garniture Prešernovih knjig za leto 1954 (darilo Prešernove družbe v Ljubljani), brezplačno letovanje 10 dni v Počitniškem domu na Partizanskem vrhu (darilo Sindikalne podružnice rudarjev v Trbovljah), 1 otroška posteljica (darilo drž. mojstra Mirka Kovača, Hrastnik), 3 kolači sira po 4 kg (darilo Mlekarnice v Ptujju) ter 2 nagradi po 5 vreč cementa (darilo cementarne v Trbovljah) in 2 električni svetilki za posteljno omarico (darilo »Železnice« v Trbovljah), 1 električni kuhinjski na 2 lonca (darilo Elektranice Trbovlje), 2 steklena servisa (darilo Steklarne Hrastnik), 3 nagrade v denarju po 300 dinarjev (darilo drž. mojstra Maksa Skrinjarja v Zagorju), 2 toni apna (darilo Rudnika Zagorje), 2 zavitka pisemskega papirja (darilo Papirnice Radeče), 1 moška kapa (darilo krojaštvu Zvonko Arnšek, Trbovlje), brezplačen obisk nogometnih tekem SD »Rudarja« za leto 1954 (darilo nogometnega kluba »Rudarja«, Trbovlje), 7-dnevno brezplačno letovanje z oskrbo v planinski koči na Mrzlici (darilo Planinskega društva Trbovlje), 5 vreč cementa, nadalje 9 m² plošč »Izolit« (darilo Industrije gradb. materiala v Radečah — Zidani most), 1 kos volnenega blaga za žensko obleko (darilo Trg. podjetja »Potrošnja«, Trbovlje), 1 lonec za kuhanje perila (darilo novo ustanovljenega podjetja »Kovinsko-elektrotehniška delavnica Trbovlje«), 1 steklenica konjaka (darilo Trg. podjetja »Preskrba«, Hrastnik), 3 zaprte steklenice n-izneznega vina (darilo Restavracije cementarne v Trbovljah), 1 garnitura čopičev za pleskarje (darilo »Chemot-Eksport-Import, Ljubljana«), 1 ščetka za loščenje parketa (darilo istega podjetja); 1 zbirka knjig (opis zasavskih krajev, darilo tov. Jožeta Zupančiča, Litija); 1 suha salama (darilo podjetja »Meso«, Trbovlje); 1 šunka (darilo podjetja OZZ Trbovlje, Meso-promet).

UPRAVA »ZASAVSKEGA VESTNIKA«

V ZADNJIH DNEH V REVIRJIH

Pretekli petek je imel Ljudski odbor MO Trbovlje svojo redno sejo. Udeležba je bila polnoštevilna. Po pregledu sklepov zadnje seje so mestni očetje obravnavali poročilo gospodarskega in komunalnega sveta. Zaradi boljšega razporeda dela je Svet za gospodarstvo postavil 4 pododbore, Svet za komunalne zadeve pa tri podobore. Na seji je bil nadalje sprejet sklep o kategorizaciji stanovanj. V Trbovljah se bodo stanovanja razdelila v 8 kategorij, višina stanarin za posamezne skupine hiš pa bo še določena.

V petek bi moral začeti teči v kinu »Svoboda-Zasavje« v Spodnjih Trbovljah ameriški film »Rdečelaska in kovboj«. Ker pa trak v petek ni prispel, so namestitev predstave odpadle.

V soboto zvečer je bila v Delavskem domu v Trbovljah slovesna proslava Praznika žena — 8. marec. Obisk je bil dober. Slavnostni govor, ki je bil oddan, je imela tov. Tončka Ramovževa, ostali del sporeda so pa izpolnili recitatorji ter tudi gojenci Glasbene šole v Trbovljah.

Minulo soboto zvečer so imeli v dvorani »Svoboda-Zasavje« v Spodnjih Trbovljah trgovski uslužbenci in uslužbenke svoj ples, kjer je igral orkester iz Ljubljane. Tudi ta prireditev je bila dobro obiskana in ni manjkalo na njej veselega razpoloženja.

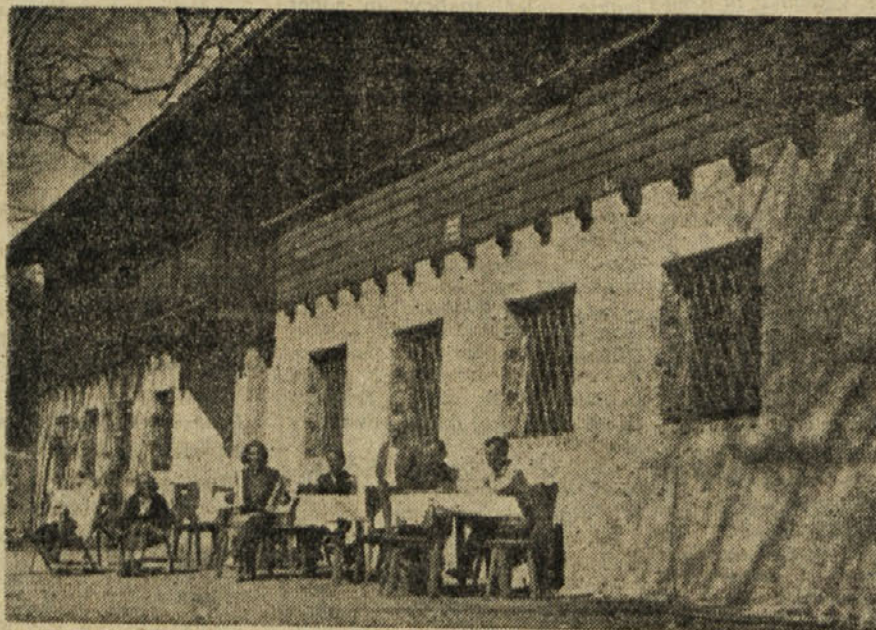
V nedeljo dopoldne je odigralo 17 šahistov SD Rudarja v Tr-

bovljah v svojih klubskih prostorih šahovski brzoturnir za mesec marec.

To pot je zayzel na turnirju prvo mesto tov. Mirko Sribar s 14,5 točke, 2. Vili Rugelj 13,5, 3. Zvonko Drnovšek 12, 4. H. Jazbec st. 11,5, 5. — 7. H. Jazbec ml. Robert Frece in Ludvik Opresnik 10, 8. Stanko Hodej 8,5, 9. Vili Ovnič 7,5 točke itd.

V Trbovljah samih ni bilo v nedeljo druge športne prireditve kot prijateljska nogometna tekma med dvema moštvoma Rudarja. Zmagalo je moštvo v sivih dresih proti moštvo v zelenih s 3:0. V nedeljo se je zbrala nadalje v prostorih TVD »Partizana« trboveljska zelena bratovščina. O delu in dosedanjih uspehih ter o nadaljnjih načrtih trboveljskih

lovcev bomo še poročali. V nedeljo je bilo že nekoliko boljše, čeprav ne dosti hladno vreme. Ob sončnem dopoldnevu so se posamezniki napravili privikrat letos izlet na Ostri vrh, popoldne pa so spet drugi odšli, da se naučijo svežega zraka, na kratek izlet na Klek, v Gabrsko in na Katarino, pogumnejši pa se (Nadaljevanje na 3. strani)

Lepo je na Partizanskem vrhu. Poravnaj naročnino za celo leto, pa boš lahko med tistimi, ki bodo izžrebani pri velikem nagradnem žrebanju naročnikov Zasavskega vestnika. 10-dnevna brezplačna oskrba, darilo sindika ta rudarjev Trbovlje.

ZA NAŠE KMETOVALCE

Škropljenje sadnega drevja

Zimsko škropljenje sadnega drevja je važno zaradi tega, ker zatiramo z njim številne zajedavce, ki prezimujejo na debelu, na vejah, pod skorjo, pod mahom in lišajem, in sicer kot jajčeca, bubice ali pa tudi kot žuželke. Zimsko škropljenje zelo ugodno vpliva na razvoj drevja samega, ker kolikor toliko pospešuje rast in izboljšuje zdravje dreves. Včasih se zamorejo sadjarji prepričati, da so že s samim zimskim škropljenjem dosegli mnogo. Drevje je spomladi kasneje odgnalo, brsti so potem enakomerne in se hitreje razvijajo. Masikateri morda bi bili že na ta način uničeni, da se poleti sploh ni več pojavil. Za zimsko škropljenje prihajajo v poev v prvi vrsti Rumesan 1-2%, to je 99 litrov vode in 1 liter Rumesana. Zveploanopna brozga, ki jo uporabljamo od 10 do 25 litrov na 75 do 85 litrov vode, ter Kreozan, ki ga jemljemo v 2 do 3% raztopini.

Priprava škropilca: glavni pogoj za uspeh škropljenja je poleg pravočasnega in vestnega dela pravilno sestavljeno škropivo. S premočno raztopino pa lahko poškodujemo sadne rastline in si škropljenje po nepotrebnem podražimo. Ako je škropivo preveč razredčeno, pa spet ne učinkuje v zadostni meri proti zajedavcem in boleznim ter od takega škropljenja nimamo dosti koristi. Rumesan, ki ga uporabljamo za zimsko škropljenje, je rumena pasta, ki jo pripravljamo na sledeči način: 1 do 2 kg peste Rumesan — raztopimo jo pa v manjši posodi v mlčni vodi. Ko je Rumesan popolnoma raztopljen, ga vlijemo v pripravljeno posodo in primesimo 99 l vode. Škropivo moramo dobro premešati. Na ta način je škropivo pripravljeno. Za koščičasto sadje uporabljamo Rumesan, ki je procentualno nižji kot za peščasto sadje in sicer samo do 1%, medtem ko uporabljamo za peščasto sadje 1,5%.

Zveploanopna brozga, ki jo uporabljamo pri zimskem škropljenju, dobro deluje za zatiranje sadnih škodljivcev in boleznih. Treba pa je dodati 400 g svinčenege ali 500 g apnenega arzenata. V zimskih poznih mesecih moramo biti pri škropljenju precej previdni, da ne osmordimo brsti, ki so že primerno razvite. V tem primeru je Rumesan boljše sredstvo, ki ga lahko uporabljamo tik pred vzbrstjenjem drevja, vendar s slabšo koncentracijo.

Ravnanje s sadnimi škropilnicami. — Da bodo ostale drevesne škropilnice čim dalj uporabne, moramo z njimi skrbno in pravilno ravnati. Škropilnice, ki jih dalj časa nismo rabili, preizkusimo pred škropljenjem z vodo, da se prepričamo, da li dobro delujejo in ne puščajo. Preiskamo zlasti zgoščenost, če so ventili v redu in vzmeli, ali ni obrabljen bat iz usnja ali kavčuka. Obrabljene dele je treba nadomestiti z novimi, ki jih imajo KZ

v svojih poslovalnicah na zalogi. Če ima škropilnica za škropivo leseno posodo, se rado zgodi, da se posoda po daljšem počivanju močno razsuši in pušča. Zato moramo obroček pravilno nategniti, ko smo 1 do 2 dni poprej namazali matice in vijake s petrolejem, da se rja, ki se je na njih napravila, raztopi. Morebitne špranje zamažimo s trakovi iz cunj ali pa jih zamažemo s kitom. — Nadalje pregledamo, če ne puščajo cevi in spojniki, če so razpršilniki opremljeni z mrežo za precejevanje škropiva, potem mrežo skrbno očistimo, če je zamažena. Pred uporabo namazamo vse gibljive dele, vzvod, bat in ventile pri škropilnicah. Škropilnice, cevi in vse priključke je treba vsak dan po

končanem delu temeljito oprati s hladno, ali še bolje s toplo vodo. Pranje škropilnic je potrebno pri vseh škropivih, zlasti še pri oljnatih škropivih. Po pranju naj se voda izcedi iz škropilk, cevi in razpršilnikov, nato pa jih shranimo v suhem in zračnem prostoru. Cevi iz kavčuka shranjujemo v zmerno vlažnem prostoru, kajti na suhem bi se kmalu pokvarile. Če bi škropilnice in cevi shranjevali neočistene, nam bi jih jedka škropiva kmalu uničila.

Pravilna vzgoja in oskrba sadnega drevja je prvi pogoj za uspešno škropljenje sadnega drevja. Splošno čiščenje drevja kakor tudi pomlajevanje nam zagotovi in poceni uspeh škropljenja.

Prav tako dosežemo z odstranitvijo bolelega ter po škodljivih in boleznih okuženega drevja ter napadenih vej velik uspeh, ki jih moramo previdno

spraviti in sežgati. Če je sadno drevje za škropljenje pravilno pripravljeno, porabimo dosti manj škropiva ter imamo pri škropljenju drevja večji uspeh, ker zadenemo pri očiščenem sadnem drevju s škropivi vsakega sadnega škodljivca, ki ždi preko zime na sadnem drevju. Skrbeti moramo za to, da bo škropljenje res temeljito opravljeno. Zanesljivi, vestni škropilci so prvi pogoj za uspešno škropljenje. Zaradi tega je to nalogo zaupati le najzanesljivejšim ljudem. Ekipa, ki niso opremljene s škropilnimi oblekami in klobukom, naj za zaščito obraza vzamejo vezel ali kakšno drugo masčobo, s katero si namažejo obraz, da jedka tekočina ne razje kožo.

Preden začnemo s škropljenjem sadnega drevja, velja geslo: temeljito pripravimo sadno drevje za škropljenje, deblo in debele veje obstrgamo, suhe in pregoste veje pa odstranimo in sežgimo.

Takšni kot v Radečah naj bi bili občni zbori KZ povsod

Poročila o občnih zbora kmetijskih združenj so največkrat podobna drugo drugemu kot jajce jajcu. Zanimiva so le toliko, kolikor je v njih posebnega, svojstvenega, novega, kar zasluži splošno posnemanje.

In samo iz tega razloga želimo, da seznanimo našo javnost s potekom letošnjega občnega zbora KZ v Radečah, ki je bil v nedeljo, 28. februarja. Tistim, ki jim naš kraj in razmere niso poznane, povemo, da je Kmetijska zadruga v Radečah med najmočnejšimi v trboveljskem okraju, saj obsega vse ozemlje velike, skoro prevelike radeške občine in je v njej vključeno nad 270 kmetijskih gospodarstev, izmed katerih sta se občnega zbora udeležila skoraj dve tretjini, tako da je bila dvorana hotela »Jadrana« v Radečah premajhna za vse zastopnike teh kmetijskih gospodarstev.

Vsi vemo, da je navadno na občnih zbora najbolj mučno čakanje, da se nabere zadosti udeležencev za sklepčnost.

Tudi nekateri člani KZ Radeče imajo do sedeža svoje zadruge po dve uri hoda in jim ni zameriti, če pridejo nekoliko bolj pozno. Da bi se pa vsi tisti, ki so prišli prej, v zborovalni dvorani ne dolgočasili, je upravni odbor zadruge organiziral zanje predvajanje kmetijskih strokovnih filmov, o pridelovanju semenskega krompirja in o zatiranju kloradnega hrošča; predaval in filme predvajal je kmetijski strokovnjak OZZ Trbovlje, tov. Tone Bantan. Tako je bil dosežen dvojni uspeh: tisti, ki so prišli na občni zbor pravočasno, niso izgubljali svojega časa s praznim čakanjem, in občni zbor KZ se je lahko pričel ob napovedani uri, ker so se vsi člani podvzvali, da ne bi zamudili filmov.

Pa tudi po končanem občnem zboru je združeno vodstvo po-

skrbelo, da so tudi oddaljeni prišli — pravzaprav se hitro pripeljali — domov.

Sam občni zbor zadruge pa je potekal naravnost vzorno — tako kot naj bi pač potekali vsi občni zbori naših kmetijskih združenj: demokratično in živahno, pa vendar složno in brez nepotrebnih praznih prekanj, čeprav se je razprave o poročilih in o uporabi čistega dobička, ki ga je zadruga dosegla lani nad 2 milijona dinarjev pri 50-milijonskem prometu, udeležilo zelo veliko združnikov.

Iz poročila upravnega odbora KZ je vredno omeniti, da je zadruga kupila iz lanskega čistega dobička nov tovorni avto za dovoz blaga v svoje tri trgovske poslovalnice, nadalje motorno škropilnico za sadno drevje ter 4 baterijske škropilnice za škropljenje sadovnjakov in krompirja; da je po znižani ceni razprodala svojim članom 6 vagonov gnojila; da je nakupila za skoraj 1 milijon dinarjev novih kmetijskih strojev, predvsem elektromotorjev za novelektificiranje vasi; da je lani organizirala v velikem obsegu ekipno škropljenje sadnega drevja in krompirja; da vzdržuje lastno drevesnico; da je živinorejski odsek kupoval za združnike plemenito živino, plemenske svinje in perutnino, organizirala borbo proti goveji tuberkulozi, doletela plemenitno kravo, uvedla mlečno kontrolo rodovniških krav, ki je ugotovila razveseljivo povprečno letno molznost 2380 l mleka na vsako rodovniško kravo; da je poskušala organizirati odkup mleka in začela akcijo za prevzem občinske klavnice; da je nadalje uvedla v najvišje ležečih hribovskih okoliših pridelovanje semenskega krompirja za potrebe članov v dolinskih vaseh itd. Tudi na področju kmetijskega strokovnega pouka za druga ni zanemarjala svoje naloge: organizirala je številna strokovna predavanja po raznih vaseh in v samih Radečah — in to ne samo za gospodarje, temveč tudi celodnevne tečaje za kmetijske gospodinjice, ki se ga je udeležilo nad 200 gospodinj in kmetijskih deklet. Ob občinskem prazniku mestne občine Radeče pa je zadruga priredila prevozno kmetijsko razstavo. Zelo razveseljivo je bilo tudi poročilo o delovanju hranilnega oddelka, ki ima že toliko vlog, da lahko da je članom tudi že posojila.

Zelo pohvalen je tudi sklep občnega zbora glede delitve letošnjega dobička, ki je v celoti določen za nadaljnji dvig kmetijstva v združnem okolišu. Tako bo 30 odst. tega dobička

uporabljeno za nove investicije (stojce, stavbe), 40 odst. dobička bodo dobili strokovni odseki: živilorejski, poljedelski in sadjarjski, 15 odst. bo uporabljeno za znižanje cen, nakupnih cen semenskega blaga, gnojil in drugih kmetijskih potrebščin za člane zadruge, 15 odst. dobička pa bo upravnemu odboru zadruge po prostem preudarku lahko uporabil za razne tečaje in predavanja, za pomoč pri elektrifikaciji: gorskih vasi in podobno. Že kar na občnem zboru je bilo sklenjeno, naj se tretjina sredstev, določenih za znižanje nakupnih cen blaga za potrebe članstva, to je 5 odst. letošnjega dobička, uporabi za znižanje nakupne cene semenskega krompirja, kar zasluzi posebno pohvalo in posnemanje pri vseh drugih združenjih.

Prav tako je pohvalna zavezanost članstva, ki je soglasno sklenilo podvojiti višino porokla na 20-kratno višino deleža, da bi zadruga lahko dobila večje kredite za svoje poslovanje.

Vzorno je tudi razmerje med kmetijsko zadrugo in Ljudskim odborom mestne občine Radeče, katere predsednik tov. Ferič Milner je na združnem zboru sodeloval s številnimi pojasnili in nasveti, ter poudaril, da bo občina z vsemi močmi podpirala tudi vzporedni razvoj kmetijskega združništva in kmetijstva sploh — v prvi vrsti pa skušala čimprej elektrificirati slednje vasi, kolikor to doslej še ni doseženo, čeprav je elektrificirano tudi že nekaj najvišje ležečih vasi, kajti te rešitve je, da je prav elektrifikacija prvi pogoj za razvoj našega kmetijstva, pa tudi za kulturni dvig in lepše življenje kmetijskega prebivalstva. Prav tako je občina pripravljena prepuštili občinski klavnico kmetijski zadrugi, da bo mogla del nje noga dobička porabiti za pospeševanje živinoreje.

Med posnemanja vrednimi sklepi občnega zbora naj omenimo še nekatere: zadruga bo vpeljala za svoje člane posredovalnico za prodajo in nakup plemenite in delovne živine, rabljenih strojev in orodja ter sploh vsega, kar imajo posamezni člani naprodaj, drugi pa morda želijo to kupiti. V združni pisarni bo lahko dal vsak član vpisati, kar ima naprodaj in po kakšni ceni oziroma kaj želi kupiti. Če se bo ta namera zares splošno uvedla, bo v veliko korist vsemu članstvu.

Nadalje je občni zbor sklenil, da bo zadruga v bodoče še bolj kot doslej skrbela za strokovno izobrazbo svojega članstva. V ta namen bo prirejala strokovne sestance s predavanji po vaseh, organizirala bo strokovne ekskurzije in strokovne tečaje. Tako naj bi bil še ta mesec praktični tečaj za zatiranje voluharja, ki povzroča veliko škodo v sadjarstvu. Čimprej naj se spet priredi tečaj za kmetijske gospodinjice, ki so strokovnega pouka tako zelo potrebne in tudi željne, kot so to pokazali dosednji tečaji. Celotno na nakup lastne kinoparature za predvajanje strokovnih filmov po vaseh je mislila zadruga, zadržniki Razen tega bo zadruga v bodoče vzdrževala strokovnega uslužbenca za izključno kmetijsko-pospeševalno delo, kar bo gotovo rodilo še več uspeha pri prizidevanju zadruge za dvig kmetijstva na področju radeške občine, kot ga je bilo doseženega že doslej.

S tem pripravljenjem in željo, s katero je predsednik mestne občine zaključil svoj pozdrav zboru združnikov, končamo poročilo tudi mi.

T. B.

ZADNJE DNI PO SVETU

Izgleda, da je v Egiptu Nabil samo še figura. Ostal je sicer še predsednik republike, toda le z reprezentančno vlogo, ni pa več član revolucionarnega sveta. Egiptovski revolucionarni svet je sklenil, da bo storil nujne ukrepe za ustanovitve ustavodajne skupščine, ki bo štela 250 članov, imela pa bo dve nalogi. Sprejeti bo morala novo ustavo, ki jo pripravila vladna komisija pod vodstvom Ali Maherja, do novih parlamentarnih volitev pa bo prevzela tudi dolžnosti parlamenta. Da bi bile parlamentarne volitve svobodne, bo revolucionarni svet pred volitvami odpravil obsedno stanje in tiskovno cenzuro. Minister za nacionalno orientacijo Saleh Saleh pa je istočasno podaril, da želi Egipt okrepiti prijateljstvo z Veliko Britanijo in doseči sporazum glede Saeza.

V ZDA se zdi, da je republikanska stranka menjala gospodarja. Ze med volilno kampanjo za ameriškega predsednika so demokrati opozorili na možnost, da bi utegnil postati Eisenhower v primeru zmage republ. stranke ujetnik lastne stranke. Po enem letu, odkar se je Eisenhower naselil v Beli hiši, ni bil nihče več preveč presenečen, da je Eisenhower tako medlo reagiral na vse umazanije nazadnjaškega in mračnjakega senatorja Mc Carthyja. Morda se nihče v novejši ameriški zgodovini ni toliko popuščal pred ekstremisti v svoji stranki, kot prav sedanjí ameriški predsednik. V sporu z Mc Carthyjem predsednik Eisenhower ni opravičil svojih političnih ambicij.

Ameriška vlada se je odločila posvetiti več pozornosti Južni Ameriki, kar je potrdil Dulles v Caracasu. Gotovo je, da bo tako »povečanje pozornosti« precej stalo, južnoameriške države pa ne kažejo preveč razumevanja za to pozornost, zlasti ob Dullesovi izjavi glede »komunistične nevarnosti«, in da bi bilo treba borbo proti tej nevarnosti vskladiti pod vodstvom ZDA. Dulles je v Caracasu podal sporočilo, da bo ameriška »Banka za uvoz in izvoz« podprla ekonomski razvoj

južnoamerikanskih držav, Eisenhower pa je banki že dal navodila v tem smislu.

V dunajskih političnih krogih so ob Molotovovi izjavi izrazili, da ni napadel avstrijske vlade, temveč je trdil, da so z odklanjanjem sovjetskih predlogov o Avstriji zahodne sile v Berlinu preprečile avstrijskim predstavnikom, da bi jih na ustrezen način proučili. Ta taktilna sovjetskega ministra je v skladu z že poprej opazanimi poskusmi, da bi med avstrijsko vlado in zahodne sile »zabili zagodo« in Dunaj politično ločili od Zahoda. Pričakovati je, da bo Moskva to taktiko še nadaljevala.

V rimskih krogih predvidevajo, da bo italijanska skupščina v četrtek glasovala o zaupnici Seelbovi vladi. Vlada je namreč predlagala predsednika skupščine Gronchiu, naj bi razpelo o zaupnici pospešil. Gronchi je ta predlog sprejel. V zvezi s tem so stranke vladne koalicije zmanjšale število prevleženih govornikov. Ker ne predvidevajo nobenih presenečenj, lahko vlada zanesljivo računa na 15 glasov večine.

Sirijski zunanji minister Faid El Atasi je izjavil, da bo nova vlada prej ko mogoče razpisala nove volitve, da bi okrepila položaj dežele tako na mednarodnem kot notranjem področju. Izjavil je dalje, da bo Sirija spoštovala mednarodne zakone in izpolnila svoje obveznosti do tujine. Na koncu pa je dejal, da je sirijska zunanja politika osnovana na dejstvu, da je članica Arabske lige in Združenih narodov.

Protijugoslovanska organizacija »Lega nazionala« je priredila verski obred ob obletnici smrti D'Annunzia, predhodnika fašistov, ki je pred več kot 30 leti s svojo ekvadro »zavojeval« Reko. Tržaški iredentistični manifestaciji je prisostvovalo večje število predstavnikov številnih italijanskih militarističnih organizacij. D'Annunzia so proglasili za »junaka — utemeljitelja italijanske Reke«. V Trstu je bila podobna komedija tudi s savojским vojvodom D'Aosta.

Gasilci steklarne v Hrastniku pred novimi nalogami

Občni zbor Prostovoljnega industrijskega gasilskega društva v hrastniški steklarni je bil dobro pripravljen, saj se ga je od 53 članov te čete udeležilo 41.

Iz poročila na tem občnem zboru smo povzeli: 1. da se je število članov te čete v zadnjih treh letih povišalo od 39 mož, po večini z mladimi ljudmi, na 53 gasilcev; 2. da so člani društva imeli v zadnjih treh letih 43 gasilskih vaj, pri katerih so se pod vodstvom starih izkušenih gasilcev usposabljali novi člani za svoje lepe naloge; 3. da je podjetje poskrbelo svoji gasilski četi večje število delovnih in paradižnih uniform, plezalnih pasov, nove gasilske cevi itd.; 4. da je društvo res uspešno delalo z razumno podporo UO podjetja in njegovega direktorja Klaniška, ki je sam član gasilske čete ter mu društvo kakor tudi UO izreka zahvalo za vso pomoč.

Gasilci te tovarne so si na svojem občnem zboru zadali naloge, da bodo zainteresirali mladino za gasilsko delo in že letos formirali in usposobili mladinsko tekmovalno deseterino, da bo društvo nadalje organiziralo v svoji sredi tudi dramsko skupino, ki bo še letos sporazumno s »Svobodo II« naštudirala eno gledališko igro in da bo v svoji četi ustanovilo tudi žensko gasilsko deseterino. Steklarški gasilci si bodo sprito okoliščine, da še nimajo ustreznih društvenih prostorov, prizadevali, da ob pomoči UO tovarne čimprej sprovedejo zamisel izgradnje svojega lastnega gasilskega doma, v katerem bo tudi tovarniška garaža. — Društvo bo letos praznovalo 25-letnico svojega dela ter hoče to slovesnost izvesti čim bolje. Ker v okolišnih vaseh še nimajo organizirane varnostne službe pred požarom, hoče gasilci steklarne usposobiti gasilsko deseterino za vasi Savna peč, Krnice in Kovč — materialno bo pa to deseterino podprl LOMO Hrastnik.

Novozvoljeni upravni odbor društva je pod predsedstvom tov. Antona Veleja že začel vneto delati; tako je na prvi seji sklenil, da bodo imeli gasilci redne vaje vsakih 14 dni,

enkrat mesečno bo seja odbora, vsake tri mesece pa množični sestanek članstva. Za gradnjo lastnega gasilskega doma je že izvoljen režijski odbor, ki bo skupno z UO steklarne skrbel za čimprejšnjo uresničitev tega načrta.

F. R.

Da je gasilsko delo človekoljubno ...

Prednjo nedeljo je pokazal občni zbor Prostovoljnega gasilskega društva Trbovlje-mesto, da je gasilsko delo človekoljubno. V lepo okrašen zborovalnici so se zbrali člani in podporniki društva, nadalje zastopniki ljudske oblasti, množičnih organizacij, bratskih društev in Okrajne gasilske zveze.

Predsednik društva tov. Bregar je odprl zborovanje ter pozdravil vse navzoče, občni zbor pa je vodil delovni predsednik tov. Nand. Kačnik. Po sprejetju dnevnega reda so poročali o delu v društvu: poveljnik, tajnik, blagajnik, orodjar, nadzorni odbor, voditelji mladcev, pionirjev in ženskega oddelka. Ker so prišli po določeni dobi treh let spet na vrsto volitve, so jih člani opravili po določenih pravilih tajno z listki. Z majhnimi spremembami je bil izvoljen stari odbor, iz česar bi sklepali, da so dosedanjí funkcionarji v društvu dobro delali in da vlada v njegovih vrstah soglasje in priščno tovarništvo.

V diskusiji so bile izrečene razne misli in želje, tako o potrebi graditve novega Gasilskega doma, pridobivanja novih članov, zlasti še mladine ter inteligenice, ki bi pripomogla k dvigu kulturnega nivoja v društvu in v gasilstvu sploh. Podpredsednik OGD tov. Franc Klun je v svojem govoru poudaril velik pomen gasilstva, zlasti pa njegov razvoj v današnji družbi. K besedi so se oglasili še drugi govorniki, med njimi zastopnik okraja tov. Goršek, zastopnik občine tov. Giulietti in ostali. — Ob koncu zborovanja so prevzeli iz rok poveljnika gasilske čete tov. Hlastana lično izdelane priznanice štirje izprašani gasilci, dva tovariša pa za njuno dolgoletno gasilsko delo.

Delavni gasilski četi mesta Trbovlje želimo v njenem požrtvavalnem delu mnogo uspehov.

KOTIČEK ZA NAŠE ŽENE

Domači zdravnik

(Nadaljevanje)

CAJ IZ KOPRIV. — Iz posušeni listov kopriv kuhamo v narodni medicini čaj zoper zasluženost v prsih, pljučih in želodcu. Čisti črva in ga priporočajo proti zlatenici. Čaj iz korenin pomaga proti vodenici in čisti kri. Malo okisan je dobro sredstvo za rast in nego las, odstranjuje pa tudi prhljaj.

CAJ IZ LAPUHA. — Lapuh ali »konjsko kopito« uspeva povsod. V narodni medicini uporabljajo listega, ki raste v planinah. Spodnja stran lista je srebne barve. Je priporočljivo sredstvo proti kašlju.

LIPOV CAJ. — Lipov čaj je dobro sredstvo za potenje. V primerih prehlada izpijemo 1 do 2 čaši vročega lipovega čaja in se vžemo. Potem se pokrijemo, da bi se spotili. Čaj naj bo močan in naj ima približno lakšno barvo kot pravi čaj. — Lipov čaj pijemo tudi proti kašlju. Čisti pljuča, sapnik in ledvice od sluzi.

CAJ IZ ŠIPKOVIH JAGOD. — V narodni medicini je znan šipkov čaj, ki služi za čiščenje ledvic, mehurja (odpravi kamenčke) — i žlica posušeni jagod na čašo vode. — Voda iz kuhanega cvetja se uporablja pri intimni toaleti (za umivanje zoper beli tok).

CAJ IZ TAVZENTROŽ (centaurium). — Cvetje v juliju in avgustu v obliki malih kobuljka-

stih grozdkov radekaste barve. Narodna medicina jih zelo čista. Nabiramo jih med cvetenjem. Čaj se pije kot krepilo za želodec, ker odstranjuje znotraj, ne zdrave kisline, odvajajo želodčne vetrove in izboljšuje želodčne sokove. Pomaga pri delovanju ledvic, jeter, prebavi in zoper zgago. — Za kuhanje čaja vzamemo 20 gr na 1 liter vode ter pijemo vsak dan po eno čašo po malem, z večkratnimi presledki tekom dneva.

TRPOTČEV CAJ. — Trpotec je znana rastlina, ki raste ob poteh in livadah. Zbirajo ga v času cvetenja, dokler se cvetlje ne osuši. — Čaj je dobro sredstvo za čiščenje pljuč od sluzi. V narodni medicini ga zelo cenijo kot dobro sredstvo proti hemoroidom. Ozdravlja tudi drisko, pomaga pri oslabilenem mehurju. Trpotčev sok iztisnjen iz stebel in listov, lahko piješ s kakšnim čajem. Služi kot dobro odvajalno sredstvo.

CEBULA. — Ugojimo jo po vrstovih in jo uporabimo v kulinji. V narodni medicini se kuha z mlekom, kar je dobro zdravilo proti glistam. Surovo čebulo damo tudi na nazebla mesta.

ČESEN. — Uporabljamo ga v kuhinji kot začimbo. Narodna medicina ga uporablja kuhanega na mleku proti glistam (klistir), tudi pri poapnenju žil. Proti drobnim glistam (Oxyures) se uporablja klistir 6 do 12 gr česna, skuhanega v četrti litra vode.

Gospodinjice in vrtičkarji — ne pozabite!

Ne pozabite se udeležiti predavanja o gojenju krompirja, o njegovih boleznih in škodljivcih, o njih zatiranju ter o lastnostih posameznih krompirjevih sort.

Predavanje bo združeno s predvajanjem filmov o pridelovanju semenskega krompirja in o zatiranju kloradnega hrošča. Bo torej poučno in zanimivo za vse, ki pridelujejo krompir.

Predavanje bo v četrtek, 11. marca, ob treh popoldne v mali dvorani Doma »Svobode II« v Zgornjih Trbovljah.

Pridite in obvestite tudi druge!

Ali imajo tudi študenti probleme?

Pred nedavnim smo brali v »Zasavskem vestniku« poročilo o ustanovitvi Revirskega akademskega društva in poročilo, ki obsega nekaj števil, ki so bile predložene zboru proizvajalcev. Z dnji članek v številkah ne drži; okrajni ljudski odbor v Trbovljah ne štipendira 63 študentov, kakor je v članku rečeno, marveč samo pet študentk.

V čem so problemi?

Zveza študentov je organizacija, ki poskuša reševati probleme študentskega življenja. Danes so študenti — zlasti v Sloveniji — večkrat postavljeni pred takšna dejstva, ki v resnici niso zanje sprejemljiva. Se več: niso vredna današnjega študenta. Gotovo ste več ali manj že seznanjeni s težavami, ki se porajajo v študentskem življenju. Da je študentsko vprašanje postalo v zadnjem času družbeni problem, je resnica. Socialno-ekonomski položaj precejšnjega števila študentov je kritičen in nujno terja rešitev. Izčrpano poročilo na III. letni skupščini Zveze študentov je opozorilo na dejstva, ki zavirajo normalen razvoj na naši univerzi, visokih šolah in akademijah. Zakaj prav pri nas taka dolžina visokošolskega študija? Ali hočemo biti Jugoslavan s svojimi razvlečenimi učnimi programi nekaj posebnega? Ali hočemo res pri nas imeti največje število absolventov, ki so dejansko za gospodarstvo velika izguba? Koliko je takih visokošolcev, ki bi lahko že davno koristili v produkciji? Vse to pravi, da življenje naših študentov ni rožnato, kakor to misli marsikakšni neinformirani državljani.

Mnogo je bilo razprav prav zaradi ekonomskega vprašanja, kako so študenti preskrbljeni, ali so v redu socialno zavarovani itd. Ankete so pokazale, da je še veliko število takih študentov, ki se samo po enkrat dnevno hranijo v menzi, večina pa je takih, ki se hranijo po dvakrat na dan.

Socialno-ekonomski problemi študentov se večinoma nanašajo na podeželske, izvenljubljanske visokošolce, ki so vezani na študentske domove in menze. Zakaj je prišlo do predloga Pravilnika o štipendiranju? Praksa je pokazala, da otroški dodatki niso kar najbolj posrečen način podpiranja študentov, da bodo v bodoče nujno potrebne spremembe v tem pogledu. Kakor so na vidiku temeljite spremembe v vsem šolstvu, pričakujemo revizijo tudi v podpiranju študentov. Na reformi šolstva — mislim — da je zainteresirana praksa. Prav tako bi morala imeti

praksa — naše gospodarstvo interes za podpiranje študentov — bodočih strokovnjakov. Nedvomno je ena izmed naših največjih skrbi skupnosti briga za zadostno število akademsko izoblikanih strokovnih kadrov.

Če bo fond otroških doklad prešel v fond za štipendije, bo tak način podpiranja študentov gotovo bolj stimuliral študij. Ne smemo pa seveda misliti, da je morda način štipendiranja in še kaj drugega edina krivda za slab študijski uspeh nekaterih visokošolcev. Mislim prav tako, da ni nikogar med nami, ki bi nasprotoval mnenju: če te skupnost podpira, potem lahko od tebe tudi nekaj zahteva!

Revirsko akademsko društvo naj bi bila tista organizacija, ki bi skrbela za študente naših revirjev. Ti naj bi v svojem društvu iskali pomoč in drušvo naj išče pomoč za posameznike.

Da je bila ta organizacija potrebna, je že dokazano. Več ali manj je že poznan primer tovariša L. J. in njegov izlovljen poskus organizacije »brucovskega večera«. In vse, kar je bilo okrog tega, ni za študenta današnje stvarnosti. Ker sem že omenil »brucovanje«, se moram dotakniti milijanja, ki vlada o študentih v Trbovljah. Marsikoga prizadene poslovenje, »češ saj vas ni drugega kot zabušavanje« in tisto vaše brucovanje (ki pa je samo enkrat na leto). Priznam, da imamo pojave malomeščanstva in tudi poplavanja. Najbolje pač bo, če se pozanimamo in se informiramo o prizadetem fantu, kakšen študent je — ali je sploh študent v pravem smislu besede.

Da pa bo napredek Revirskega akademskega društva resničen, ni to samo vprašanje nekaterih posameznikov.

B. S.

Z združenimi močmi bodo dosežene naloge Z letne skupščine KSS v Zagorju

Mnogi sindikalni funkcionarji so kar težko čakali na letno skupščino KSS v Zagorju. V zadnjem času so nastala nekakšna nasprotja — trenja med rudniškimi sindikalnimi odbori in Krajevnim sindikalnim svetom. Ko so se delegati vseh 14 sindikalnih podružnic zbrali, da pregledajo delo KSS v preteklem letu, se je marsikdo spomnil na nekatere slabosti v sindikalnem življenju v Zagorju.

Iz poročil je razvidno, da je v Zagorju včlanjeno preko 2700 delovnih ljudi v svoje strokovne organizacije in da jih je le še okrog 150, ki še danes ne razumejo velike naloge, ki so jo naši sindikati odigrali že v dosedanjem razvoju naših naporov za izboljšanje življenjskih pogojev slehernega državljanca mlade Jugoslavije. Število teh, ki stojijo še ob strani, res ni veliko. Le peščica jih je.

Sindikalne organizacije so tokrat le sprovedle zadano si parolo, da bodo v pripravi na občne zbore vključile v svoje vrste vse, ki so v delovnem razmerju — le teh 150 žali ni razumelo naporov, ki so jih sindikalni odbori vložili v izvedbo zadane si načela.

Značilna pa je trditve, da KSS v Zagorju ni napravil vsega, kar bi bil moral storiti. Diskutanti so pa nasprotno poudarjali, da ta očitek ne drži stoddostno. Resnica uia tem očitku je v toliko, da so v KSS delali le maloštevilni od vseh izvoljenih odborov, vsi drugi so pa stali prekrizanih rok ob strani. Drži trditve, da KSS ni nudil zadostne pomoči manjšim sindikalnim podružnicam, na drugi strani je pa spet res, da vabljene delegati teh podružnic niso prihajali niti na najbolj važne seje!

Posebno živahna polemika je nastala v zvezi s pomočjo, ki jo je nudil KSS nekaterim kulturnim in ostalim organizacijam. Ze na obnem zboru rudarjev na Izlakah so nekateri delegati obsodili KSS, ko je nakazal nekaj finančnih sredstev nekaterim društvom. Tov. Pavle Tomažič je obrazložil to pomoč: KSS je daroval Mestnemu odboru ZB 20.000 din, društvom »Svoboda« po 10.000 din in godbi na pihala 45.000 din. Ali je KSS ravnal pravilno, ali je napravil s tem pogreško? Da si bomo o tem na jasnem, pogledmo, za kaj so bili ti zneski uporabljeni. — Mestni odbor ZB ima v načrtu postavitev centralnega spomenika padlim borcem v Zagorju, rudarska godba si je s tem denarjem preskrbela nujno potrebne, dežne plačbe. »Svoboda I« je kupila prepotrebne zavesa za gledališki oder — topliška »Svoboda« je pa nakupila za ta denar no-

ve knjige. Torej KSS le ni vrzel denarja vstran, pač pa so naši sindikati pokazali, da se zavajajo svojega poslanstva in svojih nalog, da pomagajo, kjer je pomoč potrebna. Tov. Jože Piki je kot zastopnik OSS Trbovlje v zvezi s to podporo, ki je napravila precej prahu, poudaril, da sindikalne podružnice potrebujejo finančna sredstva prvenstveno za organizacijo raznih tečajev in predavanj, delal pa je, da KSS ni ravnal nepravilno, če je pomagal omenjenim društvom.

Govorec o perečih vprašanjih socialnega zavarovanja je tov. Tomažič opozoril zlasti na to, da predvideni izdatki te ustanove v letošnjem letu izkazujejo že sedaj skoro 30 milijonov dinarjev primanjkljaja. Na tem področju naj prvenstveno delajo sindikalne organizacije s svojimi člani in jih zainteresirajo za večjo kontrolo nad ljudmi, ki dajatev te ustanove žali še vedno izkoriščajo.

Tudi tov. Lukač, predsednik mestne občine, je dal novemu vodstvu KSS v Zagorju nekaj napotkov za nadaljnje delo. Poudaril je med drugim, da se sindikalne organizacije v vse premajhni meri zanimajo za našo mladino in njena pereča vprašanja.

Sekretar Mestnega komiteja ZK Zagorje je naglasil, da mnoge naše sindikalne podružnice niso razumele naloge KSS, na drugi strani pa slednji ni mogel razviti svoje dejavnosti v zaželeni meri, ker so v njem delali le posamezniki. — Ko so delegati na kraju sprejeli sklepe za nadaljnje delo in izvolili novo vodstvo KSS, so bili vsi enodušno mnenja, da bo treba v bodoče bolj delati in vzgajati člane sindikalnih organizacij v zdravem socialističnem duhu.

M.

Člani ZB naj ne pozabijo na naše kmete, na naše vasi!

Pred dnevi so se zbrali tudi člani Zveze borcev v Zagorju, da pregledajo svoje delo v preteklem letu. Dvorana je bila tokrat premajhna, da bi sprejela vse došle. Številni člani so morali stoje poslušati poročila o delu te najbolj množične organizacije v Zagorju. Prišli so tudi takšni, ki redko zahajajo na kakršnekoli sestanke, toda klicu svoje ZB so se le odzvali. Pred pričetkom skupščine je moški zbor topliške »Svobode« zapel nekaj partizanskih pesmi, nato pa se udeležil konference.

Politično poročilo je podal tov. Pečar, ki je izčrpano prikazal naloge in prizadevanja te organizacije. Dalj časa se je pomudil pri uspehih naše velike revolucije, nato pa prešel na rast naše mlade, toda izkušene ljudske armade. Silkovito je orisal mogočen odpor vsega našega ljudstva proti imperialističnemu apetitu italijanskih politikov, ki so ponovno hoteli zaslužiti del naše zemlje. — Zveza borcev v Zagorju — tako je nadaljeval referent — je bila aktivna, toda imela je tudi svoje slabosti in pomanjkljivosti. Pozabili smo na naše vasi, pozabili smo na kmete, ki so našim borcem v časih naše velike revolucije v največjem pomaganju. Naši kmetje si tudi danes želijo čim bolj tesnih stikov z delavskimi kraji, želijo si kolektivnih obiskov, zlasti kmetje iz izrazito partizanskih krajev.

Iz organizacijskega poročila povzemamo, da šteje mestni odbor ZB Zagorje skupno s pododboroma Loke in Kotredežem preko 620 članov. Ob tem številu članstva je torej ta organizacija najmočnejša. V ZB je včlanjeno tudi 210 žena — mnogo premalo pa je v njej mladih ljudi, kajti statut Zveze borcev predvideva vstop tudi vsem tistim tovarišem, ki so že odslušili svoj kadroviski rok. — Neaktiven je bil pododbor na Lokah; član, ki je bil izvoljen v mestni odbor ZB, ni prisostvoval niti eni seji. Boljši je bil pododbor v Kotredežu.

Organizacija ZB je preteklo leto izvedla tri partizanske patrulje, obiskala nekatere znane partizanske kraje ter sodelovala pri odkritju spomenika padlim borcem na Trojanah. Največjo skrb pa je posvečala otrokom padlih borcev. Organizaciji je uspelo zagotoviti štipendije osim študentom, sinovom padlih borcev — prav tako so na predlog ZB odšli lansko leto v zdravilišča, okrevanja najbolj potrebni borci.

ZB v Zagorju je organizirala prvi občinski praznik, ki je lepo uspel, prav tako je aktivno pomagala pri predvojaški vzgoji mladincev. Organizacija ima v načrtu postavitev centralnega spomenika padlim borcem v Zagorju ter je v ta namen že dobila nekaj sredstev pri rudniku in mestni občini.

Komunisti v Radečah in delo na vasi

Na nedavni redni letni konferenci ZK Radeče so se radeški komunisti temeljito pogovorili o nadaljnjem delu. Tega sestanka sta se med drugim udeležila tudi tov. Janez Jesenšek, organizacijski sekretar ZK okraja Trbovlje, ter tov. Martin Gosak, predsednik OLO Trbovlje.

Iz poročila sekretarja MK ZK Radeče tov. Ferčiča Milčerja smo povzeli, da so komunisti v Radečah napravili lansko leto korak naprej. Zveza komunistov na področju Radeč se je v letih od 1946 do danes dvignila od 6 na 180 članov. Vs ti člani so bili vključeni v šest osnovnih organizacij ZK. Delo na terenu pa je pokazalo, da so nekatere osnovne organizacije vse prevelike; tako je mestna organizacija v Radečah štela 80 članov, kar je vsekakor preveliko število. Pokazalo se je, da bo treba formirati manjše organizacije. Tako se je mestna organizacija razdelila v tri. Mestni komite ZK Radeče še danes povezuje 8 osnovnih organizacij, in sicer dve v Radečah, eno v Zidanem mostu, dve vaški v Jagnjenici in Vrhovem, dve industrijski v Papirnici in Industriji gradbenega materiala ter osnovno organizacijo v Vzgojno-poboljševalnem zavodu v Radečah.

Ko je sekretar MK ZK Radeče govoril o delu organizacij, je opozoril na negativne pojave dela v Radečah ter podčrtal, da bi morala osnovna organizacija v Zidanem mostu nekoliko več razmišljati in delati na odpravi malomeščanskih nasprotij, ki imajo svoje usledine v osebnih odnosih ter pridejo posebno do izraza v nekulturnih očitkih in iz-

padih na javnih sestankih. Ko je sekretar govoril o delu vaških organizacij, je poudaril, da delo na vasi ni lahko in da je osnovna organizacija na Jagnjenici imela kljub pomoči iz Papirnice vse premalo opore v delu.

Na področju gospodarskih vprašanj in političnih dogajanj so bili na območju mestne občine Radeče doseženi še kar dobri uspehi, tako med drugim pri volitvah kot pri odločitvi besedi glede tržaškega vprašanja. Tu so komunisti, kot vsi ostali, pokazali, da se nanje lahko računa. Kljub doseženim uspehom pa so komunisti vendar napravili razne »propuste«, tako na primer, da se posamezniki zmikajo delu v Socialistični zvezi in v drugih društvih, prav tako pa bi morale osnovne organizacije v industriji in mestu nuditi več pomoči vaškim organizacijam ZK. V zaključnem delu svojega poročila je sekretar govoril še o vprašanju mladinske organizacije, o delu v »Svobodi« in TVD »Partizanu«.

Sama diskusija, ki je bila živahna, je potrdila izvajanje tovariša sekretarja. Nato je tov. Jože Sotler opozoril, da člani ZK vse premalo delajo z vaškimi odbori SZDL.

Tov. Viktor Pergar je obravnaval vprašanje dela z mladino ter naglasil, da doraščajoča mladina v Radečah nima pravega življenja ozroma da se ne izživlja pravilno. Ne vrgaja se v naprednem duhu. Premalo smo storili za mladino. Ni prav, da se fantje v starosti od 14 do 16 let še potikajo po gostilnah, ob biljardu in žive v vzdušju alkohola. Vse premalo navajamo mladino.

ga slovenskega fotoamaterja Puharja. To je edinstven dom fotoamaterjev v Sloveniji in menda tudi v Jugoslaviji. Po odhodu izredno aginega predsednika tega društva tov. Mirka Grešaka v Ljubljano je nastalo v društvu nekako »medvladje« in je velika dejavnost nekot zelo znanega hrastniškega fotoamaterskega društva nazadovala. Tako ni bilo v jeseni napovedane foto razstave itd. Za novega predsednika je bil izvoljen tov. Branko Lorenčič, kar nam obeta zopetni dvig tega fotokluba, ki je siovel po vsej Sloveniji.

Socialistične žene v Hrastniku so na predan Dneva žena — 8. marca položile pred spomenik padlih borcev krasen venec v spomin na žene in matere, ki so darovale svoje življenje za našo lepšo prihodnost. Prav tako so hrastniške socialistične žene imele v ponedeljek zvečer slovesne proslave Dneva žena v Zgornjem in Spodnjem Hrastniku.

V nedeljo je priredila Predvojaška vzgoja, dramska družina, na Dolu »Veseli večeri«.

Hrastniški nogometaši Bratstva so odprli letošnjo sezono z nogometno tekmo z Ljubljano iz Ljubljane, ki se je končala z močnim nasprotikom 4:3 (2:1) za Ljubljance. Med domačini so dali gola Kavšek, Ocepek in Kováč. Obisk je bil dober, okrog 200 gledalcev. Brastvo je nastopilo v pomlajeni postavi. Sodnik Šumi iz Hrastnika je ustrezal.

TVD »Partizan« v Hrastniku se pripravlja na svoj letni občni zbor, ki bo v petek, 12. marca, ob petih popoldne v Telovadnem domu. Zbor bo povezan s telovadno akademijo. Vabljeni vsi člani, stari mladincev in pionirjev in tudi drugi Hrastničani!

V ZADNJIH DNEH V REVIRJ H

(Nadaljevanje s 1. strani)

veda še dalje — v dolini sam — pa je bilo v nedeljo popoldne — če izvzamemo okrajno partijsko letno konferenco, ki se je začela že dopoldne in o kateri pišemo na drugem mestu — precej tiho. Zvečer se je mladina vrtela na plesu v dvorani TVD »Partizana«.

Dela pri gradnji novega Delavškega doma v Trbovljah, ki bo mogočna stavba in ponos vseh zasavskih revirjev, so v zadnjih dneh ponovno oživela. Zaenkrat so v teku pripravljalna dela — z zidanjem in ostalimi deli pa bodo začeli oziroma nadaljevali, ko bo nastopilo toplejšo vreme.

ZAGORJE

V petek zvečer je v okrilju Ljudske univerze v Zagorju predaval tov. Ivan Sinkovec, odgovorni urednik »Ljudske pravice«. Borbe iz Ljubljane o vtisih z berlinske konference ter o mednarodnih vprašanjih Jugoslavije. Obisk predavanja pa je bil slab, saj se je predavanja udeležilo le 50 Zagorjanov. Navzoči so bili z izvajanjem tov. Sinkovca (ki je trboveljski rojak) zelo zadovoljni.

V nedeljo je imela občni zbor tudi osnovna organizacija Socialistične zveze Kotredež v Gasilskem domu. Na obnem zboru so bile članom razdeljene nadaljne nove članske izkaznice. V soboto, dne 6. marca 1954, je imelo v kopački dvorani na Izlakah nad Zagorjem občni zbor Društvo inženirjev in tehnikov iz Zagorja. O delu in uspehih tega društva ter o njegovih nadaljnjih načrtih bomo še poročali.

V nedeljo so se nogometaši Proletarca iz Zagorja pomerili z nogometaši z Jesenic.

O tej zanimivi tekmi poročamo na drugem mestu.

V ponedeljek zvečer pa je bila ob večernih urah v dvorani TVD »Partizana« v Zagorju slavnostna akademija v počastitev mednarodnega praznika žena — 8. marca. Na akademiji so sodelovali recitatorji, ženski in moški zbor topliške »Svobode«, godba in še drugi. V počastitev 8. marca so zagorske žene organizirale gospodinjski tečaj, ki je dobro obiskan.

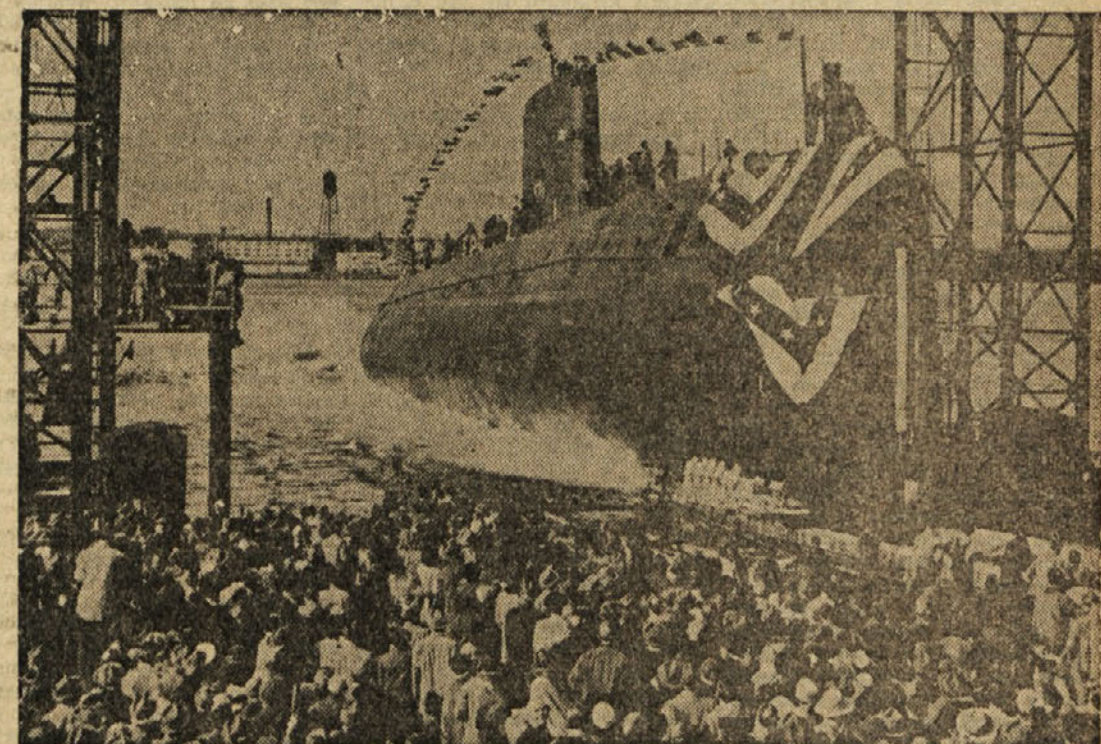
HRASTNIK

V petek so se zbrali na širšem sestanku člani regeneriranega Gasilskega društva-matica v Hrastniku. Gasilci bodo letos začeli z rednimi vajami. Nadalje so si zadal: mladi, novi člani, rokodelci naloge, da bodo obnove vili Gasilski dom. Delo bo seveda brezplačno, plačati bo treba le material. Zato bodo gasilci priredili 16. maja srečolov. Z nabranim denarjem bodo krili stroške za obnovo doma. Novim mladim članom tega društva želimo mnogo uspehov!

V petek je izpolnil 80 let svojega življenja in v soboto praznoval 81. rojstni dan upokojeni rudar Stefan Prhne v ožjem krogu svojih sorodnikov na Brnici pri Hrastniku. Jubilaru želimo, da bi ostal še dolgo let tako krepak in zdrav, kakor je sedaj.

V Lokj pri Zidanem mostu so pokopali v soboto 80-letnega upokojenega hrastniškega rudarja Jakoba Hrašovca. Zadnja leta svojega življenja je lepo živel v Domu onemoglih v Lokj. Zaradi izredne telesne velikosti so ga hrastniški rudarji poznali pod imenom »dolgi Jakas«. Naj mu bo lahka slovenska zemlja!

V soboto zvečer je bil občni zbor Foto-kluba v Hrastniku v lastnem domu, ki nosi ime prve-

Prva ladja podmornica z atomsko energijo, ki so jo splovili pred kr atkim v reko Temzo pri Grottoner, Connecticut, Za graditev so rabili 19 mesecev, stroški pa znašajo 50,000,000 dolarjev.

Širom po našem Zasavju

Iz Litije in okolice

Komunisti v Litiji so zborovali

Prejšnjo nedeljo so se zbrali člani ZK v Litiji na svojo letno konferenco. Prisostvovali ji je tudi član OK ZK Ljubljana-okolica tov. Miha Berčič. Poročilo o delu litijskih komunistov je podal sekretar MK ZK Litije tov. Franc Mehle.

Ocenjena dejavnost članov ZK v Litiji v preteklem letu ni bila povsem zadovoljiva. Iz poročila sekretarja in iz same diskusije je povzeto, da je v Litiji 20% članov ZK, ki niso vključeni v nobeno množično organizacijo ali društvo, ali pa so v njih neaktivni. Velik del teh članov je bil prenapeto sprejet v ZK ter ob tej priliki niso v zadostni meri polagali pažnje na njihov svetovni nazor, zlasti pa na njihov odnos do religije. Prav zaradi tega je konferenca nekaterih članov izključila iz ZK, drugi so pa bili izločeni že prej. Pri obravnavi tega vprašanja so posamezniki zaradi kompromisno stališča, zaradi česar je posegel v diskusijo tudi tov. Berčič, ki je jasno in nedvoumno obrazložil navzočim, kakšen je odnos in stališče pravega komuniste do religije in klera sploh. Dotaknil se je nadalje zgrešenih teorij tov. Džilasa in sklepa III. plenuma CK ZKJ o tem vprašanju.

Analiza dela je pokazala med drugim, da ideološka raven članov ZK v Litiji ni na zadovoljlivi višini. Vzrok temu je, da dober del članstva ne zasleduje političnega tiska in tudi ne političnega in gospodarskega razvoja ter problemov, ki se pojavljajo v našem družbenem življenju. Mnogi člani ZK v Litiji se ne udeležujejo političnih in gospodarskih predavanj, ki se vrše v okviru LP vsakih 14 dni. V vrstah članov je nadalje opaziti tudi neiskrenost in osebnosti, zlasti pri kritiki in samokritiki ki je prav redka. — Konferenca je obravnavala tudi delo osnovne organizacije ZK v Jablanici, kjer se člani sploh ne shajajo, članarino pa dolgujejo že za celo leto. Te vprašanje naj bi obravnavali novi komitei ZK.

Kritično je konferenca ocenjevala tudi delo ZK iz predelnice. Ta osnovna organizacija nima vselej pravilnega odnosa do kulturnih prireditev »Svobode« ki ji člani ZK nu-

dijo premajhno pomoč, da bi lahko delali v njenih sekcijah, saj imajo za to vse sposobnosti in pogoje.

Priznati pa moramo, da je bilo nekaj članov ZK v Litiji je aktivnih. To je pokazala med drugim volilna kampanja in tudi same volitve v zvezno in republiško skupščino, kjer je bila litijska volilna enota v okraju najboljša. DPD »Svoboda« se je lanske leto znatno razmahnilo v delu in ustanovilo nove sekcije, ki zaznamujejo uspehe. Tudi k lepemu udeležbi Litijanov na proslavi obletnice Primorskih brigad so člani ZK dosti pripomogli, prav tako pri protestnih zborovanjih glede trženskega vprašanja, pri organizaciji proslave občinskega praznika Litije itd.

Iz poročil naj tej konferenci bi lahko povzeli, da so člani ZK Litije sicer delali in bili prizadevni, vendar pa niso odigrali tiste politične vloge, ki je bila potrebna. To je najbolj opaziti v SZDL in v mladinski organizaciji. Tu so posamezni člani močno popustili. Glede članov ZK v predelnici pa lahko rečemo, da so v samem podjetju uspešno delali, niso pa obravnavali in reševali tudi obče probleme kraja in gospodarskem, političnem in kulturnem pogledu.

Pred novim komitejem ZK, ki ga sestavljajo Franc Mehle, Franc Kos, Minka Strlekar, Franc Šuler, Darinka Jakše, Slavko Poglajen, Viktor Potokar in Avgust Jeriha ml., stoji velike naloge. Velika naloga komiteja je, da izloči iz vrst ZK vse tiste, ki jo rušijo in s svoje nizke moralo in neaktivnostjo ter neiskrenostjo kvarijo ugled celotne ZKJ, da nudijo več pomoči pri vzgoji članstva, zlasti v ideološkem pogledu, hkrati pa mora težiti za razširitvijo vrst ZK, da vključi v organizacijo vse tiste predane ljudi, ki zavestno stopajo po poti, ki jo hodi naš CK ZKJ.

LITIJANI BODO PROSLAVILI 50-LETNICO ROJSTVA PESNIKA KOŠOVELA

Sredi marca bodo v vseh večjih krajih naše republike slovesne proslave polstoletnice rojstva pesnika Srečka Kosove. Pobudo za tako proslavo v Litiji je prevzel predsednik marljivo delujoče litijske »Svobode« tov. Viktor Vuk.

DVA DIVJA PRAŠIČA JE USTRELIL

V letošnji zimi so zasavski lovci priredili več pogonov na divje prašiče in je zanimivo, da do februarja niso podrl nobenega ščetinarja, medtem ko so v prejšnjih letih imeli litijski lovci več uspehov. Edino srečo v tej sezoni je imel popularni litijski lovec tov. Jože Mrzelj iz Uštra pri Litiji, ki je podrl doslej dva lepa prašička. Tov. Mrzelja je čakala lovska sreča v znanem revirju Maljaku. — Zanimivo je, da je tov. Mrzelj v tej sezoni opazil na lovskih pohodih deset divjih prašičev in nanje streljal; medtem ko je štiri prašiče zgrešil zaradi preoddaljenosti in nepreglednega terena, je 4 divje prašiče teže ranil. Nekaj časa so jim sledili, a jih niso več dobili, dva divja črnuharja pa je položil s svojimi krogami na tla. K lepemu uspehu tov. Mrzelju, ki je gospodar Lovske družine Poljsnik, čestitamo.

V 7 LETIH TRIKRAT VEČ RADIJSKIH APARATOV

V februarju letošnjega leta je bilo na področju litijske pošte 266 radijskih aparatov. V tej številki niso všteti vsi radio aparati s področja litijske mestne občine, temveč le kraji, ki sodijo po litijsko pošto upravo, vstevši tudi Hotič. Na Savi pri Litiji imajo lastno pošto in zato radijski aparati iz tega okolja niso všteti v tej številki. Zanimivo je, da se je število radijskih aparatov povečalo v zadnjih 7 letih za trikrat. Na razpolago imamo podatke, ki jih je zbrala 1. februarja 1947 tov. M. Kunsterjeva za svoj referat »Pregled prosvetnih razmer v šolskem okolju Litije«, kjer je upoštevala, da je imelo takrat pri nas 92 radijskih aparatov 39 delavcev, 23 inteligentov, 25 posestnikov in trgovcev, 4 mali kmetje in 1 državno podjetje. Podatki dokazujejo, da število radijskih sprejemnikov pri nas razveseljuje naraščajo. Zanimivo bi bilo zvedeti, koliko je bilo radijskih aparatov v Litiji pred II. svetovno vojno.

SMRT UGLEDNE LITIJANKE

V Podkraju pri Litiji je umrla za kapjo 75-letna tov. Potokarjeva. Bila je do zadnjega na nogah. Pokojničinin sin Stane je vodja limnigrafske postaje, sin France pa pekovski mojster. — Ugledni družini ob izgubi matere iskreno sožalje!

SPOMINI NA ČAS KO SO ORALI Z LESENIH DREVESI

Kakor smo že poročali, so ustanovili v Litiji Muzejsko društvo. Za to kulturno ustanovo se zanimajo tudi naši kmetje. Tov. Anton Simončič, posestnikov sin, po domače Pleskovec z Brega pri Litiji, ki je obiskoval pred leti litijsko gimnazijo, se je oglasil da imajo doma izredno star plug, leseno drevo. Zdaj ga seveda več ne uporabljajo, »drevo« pa je še iz časa, ko se je stari Pleskovičev rod naselil iz Sentjurja na Breg in so orali z njim po hribovitim svetu; drevo je namreč dvojnik, tako imenovan »toplare«.

Ta plug bo gotovo eden izmed zanimivih predmetov litijskega muzeja. Prav bi bilo, da bi tudi drugi priglasi stare zanimivosti in bi jih tako rešili pozabe ter oteli pred uničenjem.

TOMBOLA ZA LITIJSKI ZDRAVSTVENI DOM

Odbor »Rdečega križa« v Litiji, ki ga vodi tov. Mehetova, je sklenil, da bo priredil v korist dograditve in opreme Zdravstvenega doma dne 6. junija veliko tombolo. Izvoljen je bil poseben odbor za izvedbo tombole, ki mu predseduje tov. Rapelj, direktor litijskega trgovskega podjetja »Preskrba«. V odboru je še 15 drugih članov, k delu pa bodo pritegnili vsi litjsko okolico, saj bo novi zdravstveni dom koristil tudi prebivalcem iz hribovskih občin.

SIN NEKDANJEGA LITIJSKEGA UČITELJA — OPERNI DIRIGENT V HELSINKIH

Nedavno se je mudil slovenski glasbenik Samo Hubad na Finskem in v drugih severnih deželah Evrope. Na svojem potovanju je srečal gospoda Leona Funtka, ki je operni dirigent v Helsinkih na Finskem. Zanimivo je, da je finski operni dirigent sin nekdanjega litijskega učitelja Antona Funtka. Ta je bil sicer rojen v Ljubljani, ko pa je končal ljubljansko učiteljsko, je dobil leta 1881 prvo službo pri nas v Litiji. Iz Litije je bil nato premeščen v Sentvid pri Stični na Dolenjskem. Bistremu možu učitelju Funtku so omogočili nadaljnji študij, saj se je uveljavil uspešno kot pesnik in pisatelj ter publicist. Na Funtkovo pesniško muzo je precej vplival slovenski pesnik Josip Cimperman. Pesnik Funtke je napisal tudi nekaj libreto, besedil za opere.

Ko se je Funtek za stalno naselil v Ljubljano, je razvil svoj talent in uveljavil vse sposobnosti. Bil je profesor na ljubljanskem učiteljskem, kritik in prevajalec. Kot izborni poznavalec slovenskega jezika je bil postavljen tudi za urednika slovenskega »Uradnega lista«.

Funtkov sin Leon pa se, kakor smo že omenili, uveljavlja v severni Evropi kot glasbenik. Življenjski podatki bivšega litijskega učitelja Antona Funtka, ki je še kot pesnik danes nad vse popularen s svojo mladinsko pesmijo »Lakomni pes«, so: rojen 30. decembra 1862 v Ljubljani umrl prav tam 21. oktobra 1932.

Gospodinjki tečaj na Dolah pri Litiji uspešno zaključen

V nedeljo se je na Dolah pri Litiji zbralo precej ljudi. Prišli so na razstavo peciva in ročnih del, ki so jih ob zaključku enomesečnega gospodinjkega tečaja priredila dekleta. Na ta zaključek so povabile na čajanko tudi svoje starše, po čajanki in pogostitvi pa se je vrnila tudi proslava 8. marca, katere se je udeležila članica okrajnega odbora Zveze ženskih društev. Vsi so bili ta dan na Dolah dobro razpoloženi. Dosti priznanj in pohval je bilo izrečenih tečajnicam, ki sta tečaj vodili.

Obiskovalo ga je 31 deklet v dveh skupinah, in sicer za kuhanje in ročna dela. Prvotno je bilo zamišljeno, da bi se dekleta učila šivanja na stroji, ker pa ni bilo na razpolago šivalnih stro-

Novice iz hrastniške doline

Z razširjenjo hrastniške ceste sedaj v predpomiadi nadaljujejo. Nasproti čevljarne Peklar ima ta cesta nevaren in ozek ovinek. Da bi ga odstranili, so se lotili dela na tem mestu že v jeseni. Vso zimo so delavci odkopavali hrib in drobili kamenit material v drobnikinu v gramoz, zemljo so pa odvažali v jarno poleg lekarne in ravnali ta svet, kjer nameravajo nekoč graditi velike mestne delavnice za razne obrti. — Tako so cesto na tem ovinku že precej razširili, kar je hvale vredno. — Med zimo se je pa nakopičilo veliko gramoz, ki ga sedaj razvažajo tovorni avtomobili na hrastniško in dolsko cesto tja do Breznega. Ta gramoz sicer ne bo najboljši za posipanje cest, a za zamašitev velikih kotanih na naših cestah bo že služil. Pozneje bo pa treba misliti na preskrbo boljšega gramaza.

Mestno občinsko hišo v Hrastniku, ki je v bivši Jugoslaviji služila za stanovanje rudniškim uslužbencem, so med zimo v notranosti prav okusno olepšali. Vse prostore so poslikali in preplekali. Parketna tla so zavarovana s preprogami. Okna so okrašena z lepimi zavesami. — Posebno čedna je sedaj sejna dvorana, ki služi hkrati za poročno dvorano, v kateri ne manjka mišne zibelke. Tudi po-

je bila v lanskem letu precejšnja. Najbolj delavna sta bila pevski zbor in godba na pihala, ki je praznovala preteklo leto 100-letnico svojega obstoja in si je ob tem jubileju zgradila zelo lep Godbeni dom. — Manj aktivni se je pokazal zvočni kino, zato je bil odbor primeren zamenjati vodstvo kinematografa. Zaradi nekih nejasnosti stari odbor še ni dobil razrešnice. Vodstvo novega odbora so zaupali tov. Stanku Dolancu.

Ob prevzemu kina v Zgornjem Hrastniku po novi upravi, smo izrazili v našem listu upanje, da se bodo nerednosti v kinu kmalu odpravile. In res. Kdor je bil že pod novim vodstvom v kinu Zgornjega Hrastnika, je opazil ves drug red. Tako so vrste sedežev lepo urejene, sedeži oštevilčeni, dvorane greje parna kurjava, kinoparatura je popravljena in ton izboljšan, reditelji vljudni itd. Tako se počutijo sedaj tudi obiskovalci tega kinematografa prav prijetno in so zelo zadovoljni.

Rdeči križ. — Iz poročil funkcionarjev mestnega odbora RK v Hrastniku, ki je polagal nedavno svoj letni obračun, je razvidno, da je imelo to društvo v lanskem letu 853 članov. Na pobudo hrastniškega RK je

stari odbor. Zal je morala zapustiti mesto dolgoletna tajnica poštvalna tovarišica Franja Jurčeva, ki je sedaj uslužbena v Celju. — Prva seja odbora je bila dobro obiskana. Sklenili so, da zaključijo tečaj za prvo pomoč sredi meseca marca in da bo društven zabavni večer v soboto, 20. marca. — Nadalje so na tej seji predlagali najširšemašnejše za obdaritev z oblačili.

Tudi na Doboveu so priredili gledališko igro

Na pustno nedeljo so se tudi na Doboveu poskusili na gledališkem odru ter uprizorili komedijo »Davek na samce«, ki je bila zelo dobro obiskana.

Smučarski klub »Kum« na Doboveu si je na svojem občnem zboru zadal nalogo, da bo v domačem kraju gojil tudi kulturno in družabno življenje. Tako je od jeseni do Novega leta priredil plesne vaje, hkrati pa je ob pomoči domačih učiteljic in še drugih pripravil navedeno igro, ki je razumljivo žela uspeh in jo bodo v kratkem spet ponovili.

Igralska družina deluje sedaj še v okviru smučarskega kluba, vendar se bo po izgledih kmalu osamosvojila. Napravila si je že načrt za bodoče delo. Verjetno bo prav ta skupina prva enota, ki bo pripravila pot za ustanovitve kulturno-umetniškega društva na Doboveu. V tem lepem prizadevanju ji želimo obilo uspehov.

Z zasedanja plenuma Strelske zveze Slovenije

V nedeljo, 28. februarja, je v Ljubljani zasedal plenum Strelske zveze Slovenije. Udeležilo se ga je 30 delegatov iz vseh okrajev republike.

Iz poročila predsednika je bilo razvidno, da se strelstvo v naši republiki zelo zadovoljivo razvija. Samo v ljubljanskem okraju dela 40 strelskih družen, na drugem mestu je Celje, na tretjem pa Maribor.

Poročila delegatov so bila obširna ter je delo na doželi vredno pohvale. Zelošno pa je bilo slišati, da je v Trbovljah delo Strelske zveze zamrlo in da iz Trbovelj niso niti orožja vrnili Glavnemu odboru. Omeniti pa je treba delo sedanje strelske družine. Nekateri odborniki pa moramo vendar grajati, zlasti predsednika in blagajnika, ki se od občnega zbora do danes nista udeležila niti enega sestanka, akoravno sta imela na občnem zboru dosti povedati in sta obljubila, da bosta v odboru prišla za delo. — Če bo šlo v Trbovljah s strelskim delom tako naprej, bomo kmalu prišli tako daleč kot v Trbovljah, kjer je župnik, ki v cerkvi nima dosti opravka, kupil zračno puško in s tem pridobil precejšnje število pionirjev na svojo stran.

Trboveljčani pa kaj takega seveda ne bomo dopustili. Se letošnje leto bomo pokazali, da smo tudi v našem okraju zmogli ustanoviti strelske družine. Ki bodo ponos naše republike.

Ali ste že naročili na družinsko revijo Prešernove družbe OBZORNIK?

Revija prinosa poleg romana Karla Cigaja »Navadno življenje« tudi druge literarne prispevke v prozi in verzih, dalje pedagoške pisane prispevke s pedagoškega zornega in umetniškega, »Razglednik« pa seznamu bralcev z zanimivostmi po svetu. Revija objavlja tudi gledališka, filmska in knjižna kritika, posamezne objavljenosti umetniških slik, poleg tega pa še vrsto praktičnih nasvetov in priporočil za dom in tučnja razvedrilo.

Revija izide desetkrat na leto, v vsaki drugi številki pa bo priložena umetniška priloga: večbarvna reprodukcija umetniške slike ali grške. Poleg tega je lepo opremljena s številnimi slikami in tablicami na finem bronastem papirju velikih formata. Vključuje vsakega stroškov (okoli 1900 din) je naročnina le 500 din (za Mamo Prešernove družbe 450 din). Tako nizko naročnina se omogoča delavski kolektivni, združeni ustanove in družini s svojimi prispevki. Zato naj ne bo noben delavski in kmetijski hiša, v kateri ne bi redno prilažala družinske revije Prešernove družbe »Obzornik«.

Naročila pošiljajte na: Upravno revije »Obzornik«, Ljubljana, Ulica Tomca Tomiča 9, naročnina na naš tekoči račun pri NB št. 001-T-332.

Prešernova družba

Naročniki

„Zasavskega vestnika“ pozor!

(Naše nagradno žrebanje)

Tudi letos nas vprašujejo naši naročniki, kako bo z našim letošnjim žrebanjem za vse tiste naročnike, ki bodo do 30. aprila t. l. poravnali naročnino za »Zasavski vestnik« za celo leto 1954. Te dni nas vprašuje neki naročnik iz Laškega, kako bo s tistimi naročniki, ki bodo naročnino za list za celo leto pravočasno poravnali, a se žrebanja (ki bo prve dni meseca maja t. l.) zaradi oddaljenosti od Trbovelj ali zaradi boleznih in še drugih vzrokov ne bodo mogli osebno udeležiti.

Vsi ti in vsi ostali naročniki, ki bodo naročnino za list pravočasno plačali, naj bodo v tem pogledu popolnoma pomirjeni. Ljubimo nam bo sicer, če se bodo naši naročniki žrebanja udeležili osebno v čim večjem številu, vendar to ni absolutno nujno. Kdor bo pri žrebanju, ki bo javno, izbran za dobitke, ga bo dobil, če je pri žrebanju navzoč ali pa ne.

Naše žrebanje bo poteklo prav tako kot lansko leto, in sicer takole:

Imena vseh naših naročnikov, ki bodo do 30. aprila t. l. poravnali naročnino za »Zasavski vestnik«, bomo neposredno pred žrebanjem izpisali po kartoteki naročnikov v prisotnosti kontrole na poseben seznam. Ko bodo vsa imena izpisana, bomo ta seznam razrezali ali razstrelili na posamezne lističe z imeni in naslovom naših naročnikov. Ti lističi se bodo nato zvrili (da bo ime nevidno) ter dali v posebno vrečko. Iz te vrečke bo potem deklica z zavezanimi oči v prisotnosti posebne komisije, sestavljene iz uredništva in uprave lista ter naročnikov našega lista, v navzočnosti vseh ki bodo prišli osebno na to javno žrebanje, vlekla lističe. Tisti naročnik, čigar listič bo prvi izvlečen iz vrečke, bo dobil 1. nagrado, drugi bo dobil 2. nagrado itd., dokler ne bodo vsi dobili — ki jih bo najmanj 100 — izrpani.

UPRAVA »ZASAVSKEGA VESTNIKA«

hišstva je v hiši sedaj precej novega. — V pritličju na levo se nahajata tajništvo in blagajna, v prvem nadstropju pa so predsedstva ter mateni in socialni urad ter dvorana. — V hiši, v pritličju na desno, je nameščena hrastniška pošta, ki si je tudi lepo uredila svoje prostore.

Pri izbiri tekmi mladincev v Ljubljani v nedeljo, 28. p. m., za sestavo reprezentance za povratni dvoboj s Hrvati v tekmi na orodju sta se uvrstila kljub hudi konkurenci oba Hrastničana Jurkovič in Senica, in sicer prvi na četrto, drugi pa na sedmo mesto.

»Svoboda« v Zgornjem Hrastniku je polagala prejšnjo soboto obračun svojega dela v minulom letu. Obisk je bil zadovoljiv. Dejavnost tega delavskega izobraževalnega društva

darovalo 550 Hrastničanov prostovoljno 1401 svoje krvi tpečim. V Protituberkuloznem tednu in Tednu RK je imelo društvo lepe uspehe po zaslugi agilnih odbornikov in predvsem predsednika Viktorja Plauštajnerja. Za nizozemske poplavlence so nabrali 42.526 din. Pri volitvah je bil izvoljen poveljni

Rudarska godba gestovala v Čemšeniku

Godbeniki na zagorskem rudniku so postali letošnjo sezono res aktivni. Vsako prostoro nedeljo porabijo za kakšno glasbeno prireditev, najraje pa odhajajo med naše okoljske kmete. Kljub slabim pihalom vztrajajo še naprej in zanjo povsod uspehe.

Koncert v Čemšeniku je pokazal, da se za glasbo zanima predvsem naša mladina. Kmečka mladina je preteklo nedeljo napolnila dvorano in z največjo pasivnostjo poslušala godbenike. Izbor glasbenih del so godbeniki res napravili posrečeno; izbrali so poljudna dela, največ naše narodne pesmi ter partizanske koračnice, ki so žele največje priznanje.

Godbeniki so odhajali iz Čemšenika s pripravljenim, da so našemu kmetu v njegovih prostih urah pripravili nekaj lepših trenutkov in ga s pesmijo razvedrili. Godbeniki izjavljajo, da bodo igrali, dokler bodo mogli. Šele takrat, ko bodo glasbila postala resnično popolnoma neuporabna, bodo morali odnehati. Morda se jim bo pa izpolnila njihova davna želja in bodo mogoče še v najbližnji prihodnosti dobili toliko zaželeno nove instrumente. Morda se bo le našel kakšen zgod, ki bo omogočil nakup novih pihal, kajti svoj jubilej bi radi praznovali resnično slovesno, brez dobrih glasbil pa to ne veda ni mogoče.

M. N.

M.

Hizkultura in Sport

Z običnega zbora trboveljskih planincev

Kakor smo že na kratko poročali, je imele pred kratkim svoj redni letni občni zbor tudi Planinsko društvo v Trbovljah. Z njegovim potekom so bili vsi navzoči zadovoljni.

Delo društva se je razvijalo lansko leto v glavnem po odsekih, in sicer v gospodarskem, propagandnem, alpinističnem, markacijskem ter smučarskem odseku. Premajhno delavnost bi morda lahko očitali smučarskemu in alpinističnemu odseku, ki pa sta svoje posebne težave na običnem zboru pojasnila.

Članov ima društvo 667. Od teh sta dve tretjini delavcev in mladine, ostali so pa uslužbenci in gospodinjice. Članstvo se je lansko leto pomnožilo za 31%. — Gospodarski odsek društva je preteklo sezono v svoji planinski koči na Mrzlici na novo opremil jedilnico, prav tako pa je v sobah za prenočišče in ostalih prostorih nadomestil in spopolnil že obrabljen in manjkajoč inventar. Društvo je nadalje pogostilo (čeprav brez uspeha) goščavo okrog koč — glavno skrb pa je odsek posvečal dobri in ceneni postrežbi gostov in obiskovalcev koč.

V okviru propagandnega odseka je bilo objavljeno v časnikih nekaj člankov in poročil. Društvo je izvedlo devet skupinskih izletov v bližnje in daljne planinske kraje, posebej pa se je med članstvom propagirala razširitev »Planinskega vestnika«. Število naročnikov na to lepo revijo se je povečalo za 72%. — V okviru jubileja 60-letnice slovenskega in 25-letnice trboveljskega planinstva so se v revirju predvajali pla-

ninski filmi, društvo pa se je s svojimi člani udeležilo jubilejne proslave slovenskega planinstva v Vratih.

Markacijski odsek je slabe markacije na nekaterih planinskih poteh popravil ter jih opremil s potrebnimi smernimi tablicami.

Društvo je organiziralo tudi dva družabna večera, prvega v počastitev jubileja planincev, drugega pa v korist gradnje koč na Prehodavih pod Triglavom. Ob tem jubileju je društvo oddolžilo s spominski-mi slikami vsem svojim starim,

zaslužnim odbornikom in članom.

V prednjem poročilu seveda ni zajeto vse delo društva v pretekli sezoni, lahko pa o njem rečemo, da je opravičilo svoj obstoj. — Naloge društva v letošnjem letu ne bodo nič manjše kot dosedanje. Društvo se bo predvsem trudilo, da zaje v svoje vrste vse še neorganizirane planince, posebno pa se bo posvetilo vključevanju mladine v planinstvo, prirejanju predavanj in izletov ter gojitvi dobrih sosedskih odnosov z vsemi društvi in organizacijami.

Občni zbor je izvolil 17-članski upravni odbor pod vodstvom tov. Alojza Dularja. — Društvo in odboru želimo dosti uspehov! T. L.

Tudi šahisti „Svobode“ so aktivni

Pred kratkim sem se mimogrede oglasil v prostorih šahovskega kluba »Svoboda« v rudniški restavraciji v Trbovljah. V lično urejeni šahovski sobi sta sedela dva zamišljena šahista nad svojo desko. Eden izmed obeh je bil predsednik šahovskega kluba »Svoboda«, tov. Ivan Lavrič. Po končani partiji sva se spustila v razgovor in predsednik mi je začel razlagati.

Šahovski klub »Svoboda« v Trbovljah ima registriranih 45 članov. Ob registraciji je dobil tov. Alojz Mrežar kot osem tisoč registriran šahist v Sloveniji knjižno darilo Šahovske zveze Slovenije. Ravno sedaj zaključuje v klubu turnir, pri katerem sodeluje 35 članov. Vodja turnirja je predsednik kluba tov. Lavrič. Rezultat tega tekmovanja je, da je zasedel prvo mesto tov. Ivan Lavrič z 28,5 točke (1 izgubljeno igro), drugo mesto z 28 točkami (1 izgubljeno partijo) tov. Jože Pintarič, ki je istočasno šahovski prvak slepih v Slo-

veniji, tretje tov. Mirko Anžel, četrto tov. Milan Gričar, peto Janez Hribar, šesto Jože Kolet, sedmo Jože Gracar, osmo Jože Abram itd. Pri tem turnirju, ki bi bil gotovo že končan, se je s preseljitvijo v nove šahovske prostore v rudniški restavraciji zainteresiranost članov nekoliko zmanjšala. Ob zaključku je tov. Lavrič omenil, da si je novoizvoljeni odbor kluba napravil načrt dela za letošnje leto; tako predvideva ta načrt v spomladanskih mesecih tekmovanje z vsemi bližnjimi šahovskimi klubi pod parolo: Čim več šahovske aktivnosti na teritoriju Trbovelj! Ta tekmovanja bodo vsako nedeljo do meseca junija 1954.

Zaželeno je, da se vsi člani turnirja tudi v novih klubskih prostorih udeležujejo šahiranja, da se tako turnir zaključil in objavijo končni rezultati. Klubski prostori so odprti ob torkih, četrkih in sobotah. Vabljeni vsi ljubitelji šaha, zlasti pa mladina! L. S.

Proletarec — Jesenice 7:2 (6:2)

Prijateljska tekma v Zagorju. Teren slab, sodnik Vanelli iz Trbovelj dober. Strelci za Proletarca: Ogrinc 5 golov, Slavko Praznik 2 gola. Za Jesenice: Valentar 1 in Rozman 1 gol.

Za prvo tekmo v letošnji sezoni je vladalo veliko zanimanje, saj se je na igrišču zbralo preko 400 gledalcev. Proletarec je v nedeljo nastopil s pomlajenim moštvom in nekajkrat pokazal, da zna tudi Zagorjani dobro igrati nogomet. Jesenice so hotele takoj izsiliti gol in se jim je to tudi posrečilo, ko je v 2. minuti Valentar streljal prost strel s približno 25-metrске daljave in pogodil mrežo. Prašnikar je imel v 5. minuti priložnost izenačiti vendar je preveč omahoval. To priložnost je nadomestil Ogrinc v 16. minuti in potresel nasprotnikovo mrežo. Tri minute kasneje pa je zaradi nesoglasja v domači obrambi povedel Rozman moštvo Jesenic v vodstvo 2:1 — V 21. minuti je Praznik zastreljal 11-metrovko. Izenačenje je viselo v zraku. Po krasnem driblingu je Ogrinc slednjič v 31. minuti izenačil igro — štiri minute pozneje pa je Praznik popeljal Zagorjane v vodstvo 3:2. Štiri minute nato je isti igralec povišal iz 11-metrovke rezultat v 4:2. Dve minuti kasneje je Ogrinc dosegel še peti gol in v 43. minuti dodal temu še šestega. Pri tem pa ga je namerno poškodoval igralec Jesenic Valentar.

V drugem polčasu je Proletarec precej popustil. Pri igri pa je imel povrh tega še izredno smolo v streljanju na gol, k čemur je pomagal še slab teren. V šesti minuti je Ogrinc dosegel še 1 gol in s tem postavil končni izid tekme.

Jeseničani so hoteli na vsak način zmanjšati rezultat. Polzkušali so s surovo igro vendar jih je sodnik Vanelli pravočasno zaustavil. Gledalci so ob zaključku tekme zadovoljno zapuščali igrišče.

Prihodnjo nedeljo pa ima Proletarec v gosteh ligino moštvo Zeleničarja iz Ljubljane, člana Slovensko-hrvatske lige.

Lanskoletno srečanje obeh nasprotnikov v okviru Sportnega tedna se je končalo s tesno zmago domačinov 3:2.

Mlad je pa je pogumen kakor Polka.

Prvi Zasavski smučarski tečaj je bil na Sv. Planini

(Pripril h knjigi »30 let športa v Trbovljah«)

Smučarski šport se je v Zasavju razvil šele po prvi svetovni vojni. Tedaj je bila litijska podružnica SPD (Slovenskega planinskega društva) med najboljšimi agilnimi planinskimi organizacijami. Za voditelja smučarskega tečaja so zaprosili litijskega rojaka Rudolfa Badjura, ki je bil takrat med vodilnimi organizatorji tujsko-prometnega in športnega prizadevanja. Izdal je tudi več vodičev, nekatere tudi v srbohrvaškem in celo v nemškem jeziku, vse zato, da bi pritegnil čim več tujcev v naše kraje.

Litijska podružnica je razmišljala, kateri kraj bi izbrali za tečaj. Okrog tedanje postojanke SPD Litija na Sv. Gori ni bilo ugodnih smučarskih terenov, do ravnice Jablane pa je precej hoje. Zato so izbrali za prvi smučarski tečaj Sv. Planino, danes je ta gorska točka (985 m) preimenovana v Partizanski vrh. Na Sv. Planini je litijska podružnica SPD že imela planinski zavetišče v cerkveni stavbi. Tjakaš so planinci prav radi zahajali v SPD Litija so bili tedaj vključeni tudi mnogi Zagorjani, ki so pripadali po takratni politično-upravni razdelitvi v litijski okraj. Na Sv. Planino so seveda tudi že takrat mnogo zahajali prijatelji planinskega gibanja iz Trbovelj in ostalih zasavskih revirjev. Včasih smo povabili na Sv. Planino tudi planince iz Hrvatske. Morda ima ta ali oni še fotografijo z obiskov Zagrebčanov; takrat je bilo v koči na Sv. Planini vse živo.

Oskrba v svetoplaninski koči je bila dobra in cenena, zato je smučarski tečaj na Sv. Planini uspel. Voditelj tečaja Badjura je vodil svoje tečajnike na pobočje Javorja in v idealno lepo dolino Medvednico.

Te zapiske sem napravil, ko sem prebral zanimivo knjigo »30 let športa v Trbovljah«. — Knjiga je izšla sicer že pred dvema letoma, v roke pa mi je prišla šele sedaj. O prvih pohodih smučarjev na Sv. Planino bi lahko še marsikaj zapisali in jih rešili pozabi. V imenovanji knjigi je o tem premalo zapisov, kar je seveda škoda. Knjiga je pisana zanimivo in bo imela trajno vrednost za zgodovino našega Zasavja. Ta ali oni pa bo dodal še kakše spomine, ki bodo dopolnili besedilo te knjige. Jože Zupančič

POTUJOČI KINO PRIDVAJA OD 12. DO 16. MARCA AMERIŠKI FILM »TO JE MOJ SIN«

Petek, dne 12. marca, ob 13. uri na Doberni; sobota, dne 13. marca, ob 17.30 v Zidanem mostu; sobota, dne 13. marca, ob 19.30 v Loki pri Zidanem mostu; nedelja, dne 14. marca, ob 10. uri v Čeah; nedelja, dne 14. marca, ob 15. uri v Jagjane; nica; nedelja, dne 14. marca, ob 18. uri v Vrhovem; ponedeljek, dne 15. marca, ob 17. uri v Izlah; ponedeljek, dne 15. marca, ob 19.30 v Minlah.

Opozorjamo vse kino obiskovalce, da je to krasen ameriški film, ki še ni bil predvajan v nobenem kinematografu v okraju Trbovlje.

Oglas

Mestno podjetje »Avtopark-Trbovlje« sporoča vsem podjetjem ter ostalim interesentom, da opravlja vsak terek in petek kosovno-blagovni promet s tovornimi avtomobili na relaciji Trbovlje-Ljubljana in obratno. Naročila se sprejemajo do prejšnjega dne do 12. ure.

Priporoča se Mestno podjetje »Avtopark-Trbovlje«

Opozorilo invalidom iz NOV IN AO

Mestni odbor Zveze vojaških vojni invalidov v Trbovljah sporoča vsem svojim članom, da ima na razpolago prigrizne pole za kopališko in klimatsko zdravljenje. — V poštevid pridejo samo tisti, ki še niso bili na zdravilnišni, so pa zdravilnja res potrebni.

Reflektanti naj se zgledajo vsak petek in soboto od dveh do štirih popoldne v pisarni MO ZVVI Trbovlje (pri Pungertarju).

ZGUBLJENO

V TOREK, 2. t. m. sem izgubila zlat uhan v rudniški restavraciji. Prosim najdajtelja, da ga proti nagradi vrne v upravo našega lista.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Pionirja Ivana Planinca z vo-denske šole v Trbovljah proš-mo, da se zgleda v uredništvo. Uredništvo

Letni obračun kisoških nogometašev

Pred dnevi so tudi kisoški nogometaši polagali svoj letni obračun dela. Izčrpno poročilo o delu je podal predsednik kluba tov. Ladislav Gostiša, ki je v svojem referatu prikazal napre-dličnejše težave društva, uspehe in neuspehe v preteklem letu. Sledila so še druga poročila, med katerim je bil najbolj zanimiv finančni pregled. Po poročilih se je razvila živahna disku-sija.

Tovariš predsednik je v svo-jem referatu postavil nekaj predlo-gov za izboljšanje finančnega stanja društva. Ker je nogomet-na sekcija vključena v matično društvo »Svoboda« v Kiscovcu, ki je nekaj koordinacijski odbor za vso dejavnost v kraju, društvo ni moglo podpreti nerenta-bilne nogometne sekcije, ker je samo v kritičnem stanju. Zato je bilo nekaj članov mnenja, da se športno društvo osamosvoji ali pa celo združi s Proletarcem. Ravno ta vprašanja so sprožila živahno diskusijo. Prvega predloga članstvo v celoti ni sprejelo, pač pa je predlagalo osamo-svojitve računa v banki, in to pod okriljem matice. Drugega predloga članstvo ni osvojilo, čeprav je klub vedno pripravljen sodelovati s Proletarcem.

Na dnevni red je prišlo tudi vprašanje dotacij raznim društvom. Na splošno je članstvo mnenja, da se razne dotacije delijo brez vrednosti prizadetih in tudi niso bile vedno pravilne. Razumljivo je, da podeželski klubi nimajo na svojih prireditvah toliko dohodkov, da bi bili kos vsem stroškom za tekmoval-nja. Zgodijo se tudi, da gredo vsi dohodki kakšne prireditve samo za stroške sodnika. V mnogih primerih gre velika zahvala po-šrtvovalnim aktivnim igralcem, ki so kljub slabemu denarnemu položaju kluba lepo predstavljali svoj kraj, kar izpričuje vso športno zavest. Zeleti bi bilo, da bi odločujoči činitelji malo bolj razmišljali o takih društvih na podeželju, ki imajo zagotovljen obstoj samo tedaj, če so finančno dovolj krepka. Večji klubi in društva si pomagajo med drugim

s tem, da imajo v najemu razna gostinska podjetja, ki jim dajejo zanesljive dohodke in s tem tudi njihov obstoj. To želi na-praviti tudi kisoška »Svoboda, in to le, če odbor društva ne bo naletel na gluha ušesa.

Kisoški nogometaši imajo za seboj lepe tradicije, zato so pri-pravljeni vztrajati tudi pod naj-slabšimi pogoji, ker hočejo dokazati, da so vredni svojih revoluc-ionarnih in naprednih predni-kov. A.

Običaji in navade pri svatbah pred sto leti

Miml je predpust — čas, kjer se mlad ljudje, zlasti še na kme-tih, že od nekdaj posebno radi ženijo. Prav tako bo zanimivo za marsikoga, kako so se ljudje ženili pred sto leti in kakšni obi-čaji so bili tedaj v navadi ob ta-kih prilikah.

V starih časih so se ljudje na kmetih ženili v zimskem času, zlasti v predpustu, ko so na kmetih imeli več časa za pripra-vo »ohceti«, ki je včasih trajala tudi po cel teden. Opisati hoče-mo tedaj, kako je bilo na takih svatovščinah v naših krajih pred 100 leti.

Ženin je imel svojega stareši-no, ki je zasnubil zanj nevesto. Bil je to ženov tovariš, navad-no njegov najboljši prijatelj iz kroga njegove družbe. Na gosti-jo je povabil tudi svoje prijate-lje in sorodnike. Ravno tako kot ženin, je imela tudi nevesta svo-jega starešina, svoje družice in svoje svate. Ženinovi svatje so se zbrali z godci na njegovem domu ter so šli skupaj po neve-sto, ki je nanje čakala doma s svojimi svati. Vsi tako zbrani so šli potem v cerkev k poroki. Med potjo so svatje streljali iz pištol, ker je vsak od njih prinesel s seboj pištolo in potrebno količi-no smodnika — »purfla«, kakor so rekli. — Ženin in svatje so bili oblečeni v lepo črno obleko iz sukna, povrh te so nosili dolg in košat plašč iz finega tem-noplagega sukna — in škornji, biksanji do zpod kolena, so mo-rali biti za vsako svatovščino novi. Na glavi so nosili moški črne, dolgodlake zajčje klobuke. Vsak svat je nosil za klobukom in na plašču na prsih pripet vel-ik »puščj« iz umetnih rož, po-vezan s širokim svilenim trakom.

Ženske so bile v narodnih no-šah: rokavci, čez nedrj lepo svi-leno ruto, na glavi pa »avbo« ali »pečo«, dolgo črno ali plavo kri-lo, opasano s srebrnim pasom. — Na nobeni pošten svatbi niso smeli manjkati godci. Po navadi so bili pri svatovščini trije godci s trobento, klarinetom in »bombardonom«, pri imenitnejših svatbah se je tej trojici pridru-žil še četrta ali celo peti godec.

Svatovski godci so imeli poleg »muziciranja« še naloge svate zabavati. Zato so godci uganjali razne burke, imeli šaljive govo-re, se preoblačili v stare ciganke ali stare babe itd. Svatovski go-dec je moral vse povedati in vse popiti, kar so mu nudili, moral je zdržati vse sunke in batine, ki so padale nehote ali pa namenoma po njem. Vedno je moral biti vesel, šaljiv in dobro razpoložen.

Zvečer so prišli fantje iz bliž-njih vasi »voglarit«. Dobili so vina navadno v »kabl«. Zapeli so ženinu in nevesti ljube pesmi ter so imeli pravico obrniti se nekolikokrat v ples z nevesto, družico in drugimi deklet svatov-

ščne. Večkrat je prišlo pri vo-glarenju do boja med fanti iz raznih vasi, včasih žal celo do uboja.

Na svatovsko mizo je prišlo vse najboljšo, kar koli je hiša premogla: purani, kapuni, race, kuretna, piščeta, svinjina, tele-tina in govedina, šarkiji, krofi in pogache. Dobrega vina je bilo vedno v izobilju. Za dobro in okusno pripravljena jedila so skrbele posebno najete kruharice, v Hrastniku in okolici n. pr. brniška Kržanka in njena hčer-ka Klembasova Spela, ki jo po-znamo že iz našega članka »Že pred sto leti je zmagala ljube-zen«.

L. H.

Avtomobilska cesta na Čemšeniško planino

Planinsko društvo v Zagorju, znano po svoji delavnosti, ki je za letošnje leto zadalo med dru-gimi naloge, da bo na Čemšeniško planino zgradilo avtomobil-sko cesto. Ni ga planinca v Za-savju, ki ga ne bi ta novica veselo iznenadila. Posebno so te novice veseli vsi tisti, ki zaradi pomanjkanja časa, zaradi na-pornosti poti in še drugih vzro-kov niso mogli obiskati te pla-nine, ki sodi med najlepše v Zasavju. Sedaj pa bo mogoče po prijetni vožnji v kratkem času prispeti na vrh Čemšeniške planine, posebno še sedaj, ko po-stajajo motorna vozila v vedno večji meri prometno sredstvo delovnega človeka.

Čemšeniška planina, doslej poznana le redkim planincem, bo v bodoče lahko nudila dovolj užitka tudi razvajenim ljubitel-jem naravnih lepot. Kdor ob-išče to planino, ne pozabi lepega razgleda, ki mu ga nudi bližnja in daljna okolica. Posebno lep je razgled v Savinjsko dolino, ki se razprostira pod teboj v vsej svoji lepoti, za njo pa zeleno Pohorje. Severnoza-hodno se za Šipkom in Menina planino svetlikajo bele Kamniške planine, zahodno od njih te pa ob jasnih dneh pozdravila vrh našega očaka Triglava. Če se pa obrneš proti jugu, splava tvoj pogled preko Jablanice in Sv. Gore na mehko dolensko

grčevje, nad katerim bedi mo-gočni Kum. Nič manj te ne bo očarala bližnja okolica s samo planino.

Nova cesta ne bo prav nič kazila planinske idile, saj se bo skoro vsa skrila v bukovem gozdu, ki zavzema vso severno stran planine prav do grebena (kjer stoji planinska kočica). Cesta bo dolga okrog 4,5 km in se bo ves čas enakomerno vzpenjala. Pri tem se bo dvignila z Volčjih jam, kjer drži cesta s Trojan v Čemšenik, z nadmorsko višino 725 m do planinske kočice, ki stoji okrog 1150 m nad morjem. Na relaciji 4,5 km dolžine se bo cesta dvignila 425 m, t. j. že vzpon, ki ga dovoljujejo današ-nje moderne ceste. — Tudi teh-niška dela ne bodo naletela na posebne težave, saj je severna stran planine, koder naj bi šla bodoča cesta, razmeroma precej položna, le proti vrhu postaja bolj strma. Zaradi tega in za-radi obratnosti planine ni ne-varnosti plazov. Vsekakor pa bo treba precej žrtve in dobre vo-lje, da se ta načrt uresniči. Ko pa bo izvršen, bo dal planincem kot vsem drugim ljubiteljem na-rave možnost, da se v svojem prostem času popeljejo v osrčje še precej devičkega planinskega sveta.

Se mnogo bolj kot planinci so pa nove ceste veseli domači kmetje. Njihovo gozdno boga-

stvo na pobočju te planine je zaradi težkega dostopa ostalo doslej vse premalo izkoriščeno in je čestokrat propadalo. Še do nedavnega je bilo oglje tisto, ki je predstavljalo glavno surovino našega gozda, saj je bil pri oglju zaradi njegove majhne teže transport najlažji. Šele z novo cesto bodo dobili ti gozdovi tisto vrednost, ki jo zaslužijo. Zato čemšeniški kmetje z vse-ljem pozdravljajo sklep zagor-skih planincev ter samo želijo, da bi čimprej prišlo do uredni-čenja tega načrta, s katerim bo mogoče racionalnejše izkoristka-nje tamkajšnjih gozdov. M. S.

Opice v — japonskem parlamentu

Predsednik japonske vlade Jo-šida je najbrž zaljubljen v opi-ce. Tako je nekemu novinarju-humoristu izjavil, da ni treba v živalski vrz, če želi videti opice, stopi naj raje v — japonski par-lament.

Poslanci so pozneje zahtevali zadoščenje, Jošida pa se jim je samo smejal in dejal, da ni mislil posameznikov. V parlamentu je po teh besedah nastala prava vihra, toda Jošida se ni opravičil, pač pa se še dalje smejal.

Menda zaradi tega, ker ima potrebno večino v parlamentu! Sicer bi se drugače obnašal!

ZA SMFH

PRAZEN ZRAK

Vera: »Vsi moški so zame prazen zrak.«

Dušan: »Ali se nič ne bojiš, da bi ti vedno menjavanje zra-ka ne škodovalo?«

FANT IN DEKLE

Drago: »Ali sem prvi, ki vas je poljubil?«

Dekle: »Kaj sem tako nerod-na?«